



Mesijansko Biblijska Studija - 018

IZRAEL U MESIJANSKOM KRALJEVSTVU

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum



PREVOD NA SRPSKI JEZIK

Napomena prevodioca: Za prevod ovog MBS-a prevodio sam Biblijske tekstove iz Engleske verzije NASV - prevoda koja je korištena u ovoj studiji. Pri tome mi je od velike pomoći bila Varaždinska Biblija – izdanje Hrvatskog Biblijskog Nakladnika, 2012.

Koristio sam i Savremeni Srpski Prevod u izdanju Hrišćanskog evangelizacionog centra iz Bačkog Petrovca, kao i prevod Daničić – Karadžić kako bi što vernije tekst prilagodio duhu Srpskog jezika.

Prevod: Branko Gotovac 2022.

IZRAEL U MESIJANSKOM KRALJEVSTVU

MBS 018

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

'Evo, dolaze dani,' reč je Gospodnja, 'kad ću s domom Izraelovim i s domom Judinim sklopiti novi savez'

(Jeremija 31:31)

UVOD

U vremenu kada će se na istorijskoj sceni pojaviti Mesijansko Kraljevstvo, Izrael je glavna tema proroka Starog zaveta. Uistinu, to jeste jedna od najvažnijih tačaka proroštava Starog zaveta i gotovo svakog proroka, izuzimajući Jonu, Nahuma, Avakuma i Malahiju, svi drugi su imali da kažu nešto o Izraelu. Poslednja dva proroka napravili su reference na Drugi dolazak i na Veliku nevolju, što u širem kontekstu Proroka svakako implicira kraljevstvo koje će doći.

Produhoviti ili posmatrati kao alegorije tako veliku količinu tekstova iz Pisama zasigurno znači izazvati konfuziju unutar čitavog nauka o tumačenju. Nema nikakvog razloga zašto bi se produhovljavalo bilo koje od ovih proroštava, baš kao što nema razloga da se to čini sa proroštvima u vezi Prvog dolaska Mesije, proroštvima koja govore o Njegovom devičanskom rođenju, o Njegovom rođenju u Vitlejemu, o Njegovoj smrti, ili o Njegovom fizičkom vaskrsenju.

Upravo zbog velikog broja otkrivenja koja su nam dostupna o Izraelu unutar Mesijanskog Kraljevstva, ova studija biće podeljena na osam glavnih delova: četiri aspekta konačne obnove Izraela; druge karakteristike konačne obnove Izraela; Milenijska Gora Doma Jahvina; Milenijski Hram; milenijski sistem sveštenstva i žrtvenih prinosa, milenijska reka, milenijski Izrael, i milenijski Jerusalem.

I. ČETIRI ASPEKTA KONAČNE OBNOVE IZRAELA

Postoje četiri primarna aspekta kada govorimo o konačnoj obnovi Izraela: regeneracija Izraela; ponovno okupljanje Izraela; posedovanje Zemlje; i ponovno ustanovljenje Trona Davidovog. Svaki ovaj aspekt temelji se na zasebnom savezu, a svaki od tih saveza u potpunosti je razvijen u kasnijem proročkom otkrivenju.

U ovom delu ćemo napraviti pregled svakog pojedinog saveza onako kako je svaki povezan sa konačnom obnovom Izraela, kao i sa daljnjim proročkim razvojem svakog pojedinog saveza.

1. Temelj: Novi Savez

Vreme u kojem će se dogoditi nacionalna regeneracija jeste Kampanja Armagedon. U ovom delu bavićemo se upravo razvojem tog motiva.

Temelj za konačnu regeneraciju Izraela jeste Novi savez kojeg nalazimo u Jeremiji 31:31-34: ***'Evo, dolaze dani', reč je Gospodnja, 'kad ću s domom Izraelovim i s domom Judinim sklopiti novi savez. Ne poput saveza što sam ga sklopio s ocima njihovim u dan kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje egipatske, savez moj što ga oni prekršiše premda im ja bejah muž', reč je Gospodnja. 'Jer ovo je savez što ću ga sklopiti s domom Izraelovim nakon onih dana', reč je Gospodnja: 'Zakon ću svoj staviti u njihovu nutrinu i upisati ga u srce njihovo. I ja ću njima biti Bog, a oni će biti narod moj. I niko više neće učiti bližnjega svojega, i niko brata svojega govoreći: 'Spoznavajte Gospoda!' Ta svi će me oni poznavati, od najmanjeg među njima pa do najvećeg od njih', reč je Gospodnja, 'jer ću oprostiti njihovo bezakonje i greha se njihova neću više spomenuti.'***

U stihu 31, najava Novog saveza započinje sa objavom da će to biti Jevrejski savez, jer će biti sačinjen sa oba doma Izraela. Stih 32 tvrdi da će postojati jedno oštro razlikovanje između ovog Novog saveza i starog Mojsijevog saveza. Od pet Jevrejskih saveza, Mojsijev savez je bio jedini uslovljeni savez. Iako je Bog bio veran u držanju Svojih odredbi ovog saveza, Izrael nije bio tako veran u držanju svojih, a to je za posledicu imalo to da je Mojsijev savez prekršen. Jer, iako je Mojsijev savez pokazao standarde pravednosti koje je zahtevao Zakon, taj savez nikada nije mogao da usadi u Jevrejina snagu da se on pridržava tog saveza. Ali, u stihu 33, taj problem je ispravljen u Novom savezu kroz regeneraciju, koja će omogućiti unutarnju snagu neophodnu da bi se udovoljilo i držalo pravedne standarde koje Bog traži.

U stihu 34, posledica Novog saveza biće potpuna nacionalna regeneracija Izraela. Jevrejske misije i evangelizacija Jevreja neće biti potrebne u vremenu Mesijanskog Kraljevstva jer će svaki Jevrejin poznavati Gospoda, od najmanjeg do najvećeg.

Gresi Izraela biće oprošteni i zaboravljeni. I dok će u Kraljevstvu biti nevernika paganskog porekla, u Kraljevstvu neće biti nijedan Jevrejin koji neće biti vernik. Svaki pojedini i svi Jevreji biće vernici. Neće biti potrebe da se kaže Jevrejinu ***upoznaj Gospoda***, jer će Ga svi poznavati.

Znači, prvi aspekt konačne obnove Izraela i nacionalne regeneracije Izraela utemeljen je upravo na ovom Novom savezu.

2. Dalji razvoj kroz Proroštva

To da će Izrael morati proći kroz nacionalnu regeneraciju nije ograničeno samo na reči ovog Novog saveza. Istine Novog saveza naveliko su elaborisane kroz različite proroke. Ima proroka koji pominju ili Novi savez ili aspekt Novog saveza koji se odnosi na regeneraciju Izraela. Na primer, Isaija 29:22-24 nam govori o obećanju koje je dano patrijarhu Jakovu. Iako bi kroz većinu Jevrejske istorije Jakov itekako trebao biti posramljen svojeglavšću svojih potomaka, kada se dogodi nacionalna

regeneracija, on će imati mnogo razloga da bude ponosan. Prema Isaiji 30:18-22, regeneracija će biti posledica suda Velike nevolje, koja će biti Božija disciplina nad nacijom Izraela, a sve kako bi ih se ispravilo. Upravo putem suda Velike nevolje Izrael će doći do spasonosne spoznaje svog Mesije. Nešto kasnije, u Isaiji 44:1-5, prorok je zapisao da je Bog taj koji je izabrao Izrael od samog početka, ali Izrael tek treba da postane izabrana posuda kakva je određena da bude. Bog će da izlije Svog Duha na čitavu naciju. Rezultat će biti to da će Izrael početi da rađa pravim plodom i biće zauvek veran svom Bogu. Potom, u poglavlju 44:21-23, Isaija stavlja naglasak na uklanjanje greha Izraela. Večno spasenje Izraela i oslobođenje od stida je ono šta Isaija naglašava u 45:17.

Još dva velika proroka koja govore o ovoj konačnoj regeneraciji jesu Jeremija i Jezekilj. Jeremija 24:7 beleži da će Bog Izraelu kada ga bude regenerisao dati srce koje će poznavati Njega. Sa tim regenerisanim srcem, oni će biti sposobni da se vrate Gospodu nepodeljena srca. Prema Jeremiji 50:19-20, u vremenu regeneracije, gresi Izraela neće se moći pronaći. Jezekilj takođe naglašava buduću regeneraciju Izraela u Jezekilju 11:19-20, gde kaže da će u vremenu regeneracije Izraela naciji biti dano novo srce i novi duh jer će njihov ljudski duh biti ponovo rođen. Rezultat ovog delovanja Božijeg na srce i duh čoveka biće osposobljenje čoveka da se pridržava pravednih standarda Božijih i da hoda u njima. Nešto posle, Jezekilj 36:25-27 ponavlja prijašnje aspekte i potom dodaje još neke svoje informacije.

On još detaljnije opisuje nadolazeću regeneraciju. Svi gresi Izraela biće očišćeni. Regenerisano srce i duh biće dati Izraelu tako da Izrael može da hoda u novini života. Nadalje, Duh Sveti će prebivati u Jevrejima, tako da će oni biti osposobljeni da hodaju u zapovestima Gospodnjim.

Regeneracija Izraela je jako istaknuta tema i kod malih proroka. Osija, koji mnogo govori o Božijoj kazni za grehe Izraela, nije propustio da kaže nešto i o regeneraciji Izraela. Osija 1:10-2:1 kaže da, iako će sud desetkovati redove Izraela, doći će vreme kada će Izrael izvanredno narasti brojem svog stanovništva. Iako su oni dug vremenski period bili i jesu Lo Ammi, „ne moj narod,“ ponovo će postati Ammi, „moj narod,“ narod Božiji. Kada dođe vreme ponovnog sjedinjenja oni će biti narod Božiji koji je postigao milost Božiju.

Osija ne samo da započinje svoju knjigu sa regeneracijom Izraela, on i završava sa istom temom u Osiji 14:4-8. U ovom odlomku Osija tvrdi da će zastranjivanje Izraela biti temeljito, ali i sasvim isceljeno, i tek tada će Izrael primiti mnogostruke blagoslove Božije. Sva obožavanja drugih bogova prestaće i nestaće kada se dogodi regeneracija.

To da će ova regeneracija Izraela biti rezultat izlivanja Duha Svetog poenta je u Joilu 2:28-32. Jednom kada Duh Sveti bude izliven na Izrael, tada će oni da zazovu ime Gospodnje. Bog će da odgovori na taj vapaj tako što će ih izbaviti i spasiti.

Nacionalna regeneracija Izraela za posledicu će imati potpuni oprost greha Izraela. Ovo nam kaže Mihej 7:18-20: ***Ko je Bog kao ti, koji prašta bezakonje i prelazi preko prestupa ostatka svoje baštine? Ne zadržava daveka gnev svoj, jer on u milosrđu uživa. On će se opet nama smilovati, pokoriće bezakonja naša. I***

sve njihove grehe bacićeš u morske dubine. Podarićeš Jakovu istinu i Avramu milosrđe, kako si se zakleo ocima našim od pradavnih dana.

Verna ljubav Božija prema Izraelu učiniće da im On oprosti i da prođe pored greha Izraela kada se On vrati k njima sa svom samilosti. On će učiniti ovo na temelju Avramovog saveza, i to posebno i konkretno, dela saveza u vezi sa spasenjem koji je dodatno razvijen kroz Novi savez.

Još jedno proroštvo koje govori o regeneraciji Izraela nalazimo u Sefaniji 3:9-13. Ovo proroštvo kaže da, kroz Rasejanje, Jevreji će početi da zazivaju Ime Gospodnje. Važno je primetiti da, bez obzira gde se Jevreji budu nalazili, oni će da odreaguju, tako da će regeneracija uistinu biti potpuna.

Poslednji odlomak je u Rimljanima 11:25-27: ***Jer ne bih hteo, braćo, da ne znate ovu tajnu, da ne biste bili sami sebi mudri: delomično je otvrdnuće snašlo Izraela dok punina pagana ne uđe. I tako će se sav Izrael spasiti, kao što je pisano: Doći će sa Siona Izbavitelj i odvratiti bezbožnost od Jakova. I to će biti moj savez s njima, kad oduzmem grehe njihove.***

Pavle, privodeći kraju svoje poduže izlaganje o mestu Izraela unutar plana Božijeg, ističe da sadašnje slepilo i otvrdnuće Izraela nisu trajni. Upravo suprotno, radi se o nečem što je privremeno i trajaće dok „puni broj“ pagana koji su predodređeni za Telo Mesije ne bude dosegnut. Tek tada će otvrdnuće Izraela biti uklonjeno, a sav Izrael iz tog vremena biće spašen.

B. Ponovno okupljanje Izraela

1. Temelj: Savez Zemlje

Drugi aspekt ove konačne obnove Izraela temelji se na Palestinskom savezu, a taj savez pronalazimo u Ponovljenom zakonu 29:1-30:20. Tradicionalno je ovaj savez poznat pod imenom Palestinski savez, jer se u velikom delu odnosi na zemlju koja se vekovima zvala „Palestina.“ Ovo je bio odgovarajući termin u vremenu kada je skovan tako da su čak i Jevreji Zemlju nazivali Palestinom, ali u ovom današnjem vremenu taj naziv je neprikladan iz dva razloga. Prvo, to je ime kojim je Zemlju nazvao rimski imperator Hadrijan neposredno posle drugog Judejskog ustanka pod vodstvom Bar Kohbe, 132-135 godine nove ere. Hadrijanov cilj je bio da izbriše i samo sećanje na Zemlju, a sve to kao deo njegove politike „dejudeizacije“ Zemlje.

Drugo, tokom istorijskih dešavanja koja su se odigrala na bliskom istoku u dvadesetom veku, to ime se sada više povezuje sa arapima nego sa Jevrejima. Zbog ovih razloga, iako ima i drugih, u ovoj studiji ćemo govoriti o tom savezu kao o „Savezu Zemlje.“ Međutim, treba napomenuti da se u nekim drugim rukopisima ovaj savez i dalje naziva Palestinski savez.

Ponovljeni zakon 29 započinje sa jasnom izjavom u prvom stihu o tome da je Savez zemlje različit i sasvim drugi savez u odnosu na Mojsijev savez. Savez zemlje je večan i безусловljen, dok je Mojsijev savez privremen i uslovljen. U stihovima od 2-9, Mojsije u formi zaključka beleži da ih je četrdesetogodišnje lutanje pustinjom dovelo do trenutka ulaska u Obećanu Zemlju. Ali, pre nego ulazak bude omogućen,

u stihovima 10-13, treba da bude sačinjen još jedan savez uz pomoć kojeg će biti upozoreni o stvarima koje dolaze. U stihovima 14-21, upozoreni su da se ne odvrćaju od Gospoda. Potom, prema stihovima 22-29, odlomak nastavlja dalje i tvrdi da će oni upravo to i učiniti. To će za rezultat imati Rasejanje izvan Zemlje i među paganske nacije i trpljenje dugog perioda velikog broja progonstava.

Ali, ovo Rasejanje iz Zemlje neće biti za stalno, jer će se u konačnici dogoditi ponovno okupljanje kako je to opisano u Ponovljenom zakonu 30:1-10. Ovaj odlomak kaže da će posle dugog perioda progonstava, opisanih u poglavlju 29, u konačnici, posredstvom regeneracije Izraela, nacija će se vratiti Bogu. Neposredno posle regeneracije Izraela uslediće ponovno okupljanje sa svih strana sveta, tako da će Jevrejin, čak da se zatekne i na najudaljenijem mestu na nebesima, krenuti na povratak i biće vraćen u Obećanu Zemlju. Ali, ovo ponovno okupljanje desiće se tek posle regeneracije Izraela i u tom vremenu će kazna koja je bila nad Izraelom sada biti primenjena nad paganima. Iako navedena prokletstva mogu pasti na pagane, u stihovima 8-9, za Izrael će biti samo i jedino blagoslov, u stihu 10, jer će se oni u potpunosti vratiti Gospodu. Savez Zemlje završava sa još nekim opomenama, upozorenjima i obećanjima, u stihovima 11-20.

2. Proročki razvoj

Osim regeneracije Izraela, i ponovno okupljanje Izraela je još jedna uzvišena poenta proročkih otkrivenja koja se može naći kod mnogih proroka. Isaija opisuje konačno ponovno okupljanje kao drugo od dva opšte svetska okupljanja Izraela u Isaiji 11:11-12:6. Iako mnogi komentatori identifikuju ovo prvo ponovno okupljanje kao da se radi o povratku iz Vavilonskog ropstva, to je događaj koji teško može da se opiše kao opšte svetsko ponovno okupljanje. Prvo opšte svetsko ponovno okupljanje je okupljanje u neveri i ono će prethoditi Velikoj nevolji i ono se već dešava od 1948 godine.

Prvo ponovno okupljanje je u neveri i ono je priprema za nadolazeći sud. Ponovno okupljanje opisano u stihu 11a jeste drugo okupljanje, ono će se dešavati u veri kao priprema za milenijski blagoslov. U stihu 11b, ovo ponovno okupljanje ne dešava se samo iz područja lokalnih nacija Bliskog Istoka, već sa svih strana sveta, prema stihu 12. Isaija nastavlja da razvija određene karakteristike vezane za konačno ponovno okupljanje Izraela.

Prvo, u stihovima 13-14, jedinstvo između Izraela i Jude biće ponovno uspostavljeno, a zavist Efrajima prema Judi će prestati. Ova zavist je nastala i narasla u vezi sa smeštanjem Kuće Božije u Judi (Psalam 78:9-11, 67-68). Jedinstvo Izraela i Jude učiniće ih sposobnim da prevladaju uzajamna protivljenja. Drugo, to konačno ponovno okupljanje biće praćeno čudima, prema stihovima 15-16. Termin **jezik mora egipatskog** odnosi se na zaljev Suez. Ovaj odlomak tvrdi da će Suez da presuši, dok će Eufrat biti udaren tako silno da će se razdeliti na sedam manjih potoka, i neće biti problem da se pređe hodajući preko njih. I baš kao što je za Izrael otvoren put u vremenu Izlaska, nešto slično će se desiti u vremenu konačnog ponovnog okupljanja. Neposredno posle Izlaska, Izrael je pevao pesmu koju pronalazimo u Izlasku 15:1-18. Na isti način; neposredno posle

ponovnog okupljanja, Izrael će pevati pesmu koju nalazimo u Isaiji 12:1-6. Pisma ima dve strofe. U prvoj strofi, stihovi 1-3, Izrael zahvaljuje Bogu jer je otklonio od njih Svoj gnev. Sada, oni shvataju da je spasenje u Jahvi, koji je na njih izlio vode spasenja. U drugoj strofi, stihovi 4-6, oni žele da obznane Božija dela celom svetu, i zato daju hvalu, pevaju i glasno uzvikuju dobroti Božijoj.

Prorok nešto kasnije naglašava sveukupnost ponovnog okupljanja, u Isaiji 27:12-13, jer će, jedan po jedan, svaki Jevrejin biti doveden natrag u Zemlju Izraelovu. Kao i u prethodnom odlomku Isaije, ključni lokaliteti odakle će biti ponovno dovođeni biće nacije Bliskog Istoka, jer je to direktna posledica pada i poraza Izraela usred perioda Velike nevolje. Većina Jevreja biće smeštena u okolnim zemljama i tu će oni najviše patiti. Odatle će Jevreji biti uzimani jedan po jedan, iz Egipta i Asirije, iz modernog Iraka. Jevreji će biti i po ostalim arapskim zemljama i tamo će oni trpeti zastrašujuće patnje i progonstva. Ali, što se tiče ponovnog okupljanja, Jevreji će biti izbavljani iz zemalja svojih neprijatelja. Ponovno okupljanje odvijaće se po čitavom svetu, ali sa posebnim naglaskom na nacije Bliskog Istoka.

Magnituda ovog konačnog ponovnog okupljanja opisana je u Isaiji 43:5-7: ***Ne boj se, jer ja sam s tobom; s istoka ću ti dovesti potomstvo i sa zapada ću te sabrati. Reći ću severu: 'Daj mi ih!'; i jugu: 'Ne zadržavaj ih!' Sinove moje dovedi izdaleka, i kćeri moje s kraja zemlje, sve koji se mojim zovu imenom i koje sam stvorio na svoju slavu; ja sam ih sazdao i ja sam ih načinio.***

Šta se tiče lokaliteta, ponovno okupljanje biće sa svih strana sveta, a da bi se ta činjenica naglasila pomenuta su sva četiri glavna smera kompasa, u stihovima 5-6. Onda nam se ilustruje magnituda u stihu 7, korištenjem tri reči: ***stvorio, sazdao i načinio***. Ove tri reči su upotrebljene naizmenično u izveštaju o Stvaranju, u Postanku 1-2. Stoga, iz Božije perspektive, konačno ponovno okupljanje magnitudom će doseći izvorno Stvaranje.

Uporedna magnituda ovog konačnog ponovnog okupljanja sa prethodnim delima Božijim je nešto na što nam se skreće pažnja i kod Jeremije proroka. U Jeremiji 16:14-15, poređenje se čini sa Izlaskom: ***'Zato, evo, dolaze dani', reč je Gospodnja, 'kad se više neće govoriti: 'Tako živ bio Gospod koji sinove Izraelove izvede iz zemlje egipatske', nego: 'Tako živ bio Gospod koji sinove Izraelove izvede iz zemlje severne i iz svih zemalja kamo ih beše prognao.' Jer ja ću ih vratiti u njihovu zemlju što sam je dao ocima njihovim'.***

Kroz istoriju Jevrejskog naroda Izlazak je uvek bio posmatran kao vrhunac njihove istorije, ali posle konačnog ponovnog okupljanja, to će se promeniti. U budućnosti, upravo će konačno ponovno okupljanje postati ključna tačka i vrhunac istorije Jevreja.

Nešto kasnije, prorok je u Jeremiji 23:3-4 ustvrdio: ***'I sâm ću skupiti ostatak svojih ovaca iz svih zemalja kamo sam ih razagnao i vratiti ih u torove njihove; i biće plodne i množiće se. I postaviću pastire nad njima koji će ih napasati; i neće se više bojati ni strahovati, niti će se gubiti', reč je Gospodnja.***

Jevreji treba da budu vraćeni u Zemlju, doslovno sa svih strana sveta, a tamo će roditi mnogo roda. Nadalje, Bog će se pobrinuti da im da pravedne lidere koji će narod hraniti pravednošću, pravdom i razumevanjem. Tu je još jedno poređenje sa Izlaskom, u stihovima 7-8.

Još jedan odlomak koji govori o ponovnom okupljanju nalazi se u Jeremiji 31:7-10. Dogodiće se regeneracija Izraela posle koje će svi Jevreji biti ponovno okupljeni, bez obzira na njihovo zdravstveno stanje i bez obzira na mesto gde se nalaze. Neće biti baš nikakvih ometanja ni zastoja u ponovnom okupljanju, jer isti Bog koji je bio moćan da ih raseje, moćan je i da ih ponovo okupi.

Jezekilj uzima isti ovaj motiv u Jezekilju 11:14-18. Isti Bog koji je razasuo Izrael ima nameru da ih ponovo okupi natrag u njihovoj Zemlji, tako da regenerisani Izrael može da očisti Zemlju od svakog onečišćenja. Nešto kasnije, prorok ponovno potvrđuje ovu doktrinu u Jezekilju 36:24.

Mali Proroci nisu ništa manje govorili o ovoj temi ponovnog okupljanja. Jedno od tih proroštava nalazimo u Amosu 9:14-15. Amos stavlja naglasak na stalnosti. Izrael će se ponovno okupiti sa svrhom da ponovno izgradi Zemlju. U konačnom ponovnom okupljanju, Bog će Svoj narod posaditi u Zemlju tako da ih više niko nikada neće iskoreniti i više nikada neće biti razasuti izvan Zemlje.

Prorok Sefanija, koji kroz celu svoju knjigu govori o sudu, završava knjigu sa obećanjem o ponovnom okupljanju u Sefaniji 3:18-20. Dozirani sud protiv Izraela rezultat je Izraelovih greha. Ove osude neće imati destruktivni efekt, već će poslužiti kao sredstvo za ispravak. Jednom kada se korekcija desi, dogodiće se i ponovno okupljanje, a konačno ponovno okupljanje učiniće da Izrael postane ime i hvala među paganskim nacijama.

Zaharije je poslednji prorok Starog zaveta koji govori o ponovnom okupljanju. U Zahariju 10:8-12, on oslikava konačno ponovno okupljanje u terminima šištajućeg zvuka, poput zvižduka kojim pastir poziva svoje ovce. Ponovno okupljanje biće posledica otkupljenja i regeneracije Izraela. Iako se ponovno okupljanje odvija sa svih strana sveta, poseban naglasak je na nacijama Bliskog Istoka. Jednom kada svi Jevreji budu ponovno okupljeni, više nikada neće napustiti Gospoda.

U Novom zavetu, konačno ponovno okupljanje sumirano je i otkriveno nam je kroz Starozavetne proroke, u Mateju 24:31: ***I poslaće anđele svoje sa snažnim glasom trubnim, i oni će skupiti izabranike njegove od četiri vetra, od jednoga kraja nebesa do drugoga.***

Sa pozadinom iz Isaije 27:12-13, Ješua (Isus) nam kaže da će anđeli biti uključeni u konačno ponovno okupljanje i da će oni dovesti Jevreje natrag u Zemlju. Što se tiče lokaliteta, naglasak je na opštesvetskom, na okupljanju koje će se odigravati po celom svetu. Odlomak u Mateju je jako jednostavno podvlačenje crte, zaključak svega što su proroci govorili o ovom drugom aspektu obnove Izraela. Svrha ovog odlomka je da učini potpuno jasnom činjenicu da će se sveopšte ponovno okupljanje, predviđeno od strane proroka, ispuniti tek posle Drugog Dolaska. U paralelnom odlomku, u Marku 13:27, dodani su još neki detalji. Sa još jednim dodatnim odlomkom u pozadini, sa Ponovljenim zakonom 30:3-4, Ješua dodaje da

će ponovno okupljanje zahvatiti i najudaljenije krajeve planete, misleći pritom na u tom vremenu živi Izrael, kao i najudaljenije krajeve Neba, misleći pritom na uskrslu Izrael.

C. Posedovanje Zemlje

1. Temelj: Avramov Savez

Treći aspekt konačne obnove Izraela obuhvata zapravo dva aspekta: sveukupnost granica Zemlje, ali i rodnost i podatnost Zemlje. Temelj za ovaj aspekt je Avramov savez kojeg pronalazimo u različitim odlomcima u Knjizi Postanka. Isuviše je odlomaka o ovom savezu da bi ih ovde sve citirali, stoga ćemo citirati samo one odlomke saveza koji se odnose na Zemlju.

Sam početak Avramovog saveza je u Postanku 12:1-3: ***I reče Gospod Avramu: 'Idi iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega u zemlju što ću ti je pokazati. I velik ću narod od tebe učiniti, i blagosloviću te, i uzveličaću ime tvoje, i sâm ćeš biti blagoslov. I blagosloviću one koji tebe blagosilju, a prokleti onoga koji tebe proklinje; i svi rodovi zemaljski tobom će se blagosiljati.'***

U vremenu inicijalnog početka ovog saveza Avramu je jednostavno rečeno da ide u zemlju koju će mu Gospod pokazati. U tom trenutku Avramu je obećano samo da će mu zemlja biti pokazana i ništa više od toga.

Kada je Avram stigao u zemlju, Bog još jednom Avramu otkriva Sebe, u Postanku 12:7: ***Tada se Gospod ukaza Avramu te reče: 'Tvojemu ću potomstvu dati ovu zemlju.' A on onde sagradi žrtvenik Gospodu koji mu se bio ukazao.***

U ovom stihu, obećanje je na takav način izrečeno da nam je jasno da će potomstvo Avramovo posedovati Zemlju. Tako da bi se samo iz ovog odlomka dalo zaključiti da sam Avram nikada neće posedovati Zemlju.

Ali, to nije tako, jer nam drugi odlomak o Avramovom savezu kojeg nalazimo u Postanku 13:14-17, jasno kaže: ***I Gospod reče Avramu, nakon što se Lot razdvojio od njega: 'Podigni sad oči svoje pa s mesta na kojem jesi pogledaj na sever i jug i istok i zapad; jer svu zemlju što je ti vidiš tebi ću dati i potomstvu tvojemu doveka. A potomstvo tvoje učiniću kao prah na zemlji; ako neko uzmogne prebrojiti prah na zemlji, i tvoje će seme moći prebrojiti. Ustani, prođi zemljom po duljini njezinoj i širini njezinoj, jer tebi ću je dati!'***

Iako je za neko vreme područje prekriveno pašnjacima podeljeno između Avrama i Lota, u konačnici, sva zemlja koju je Avram mogao da vidi postaće njegov posed, prema stihovima 14-15. Jasno je dano obećanje da će lično Avram da poseduje Zemlju, kao i to da će Zemlju posedovati seme Avramovo. Pa ipak, Avram je umro, a da nikada nije posedovao niti jedan deo te Zemlje, osim nekolicine zdenaca i pećine koja je poslužila kao grobno mesto. Kako bi Bog mogao da ispuni Svoje obećanje Avramu, dve stvari moraju da se dogode: prvo, Avram mora da bude vaskrsnut; i drugo, Zemlja mora da bude obnovljena za Izrael. Zato što će i seme Avramovo posedovati tu Zemlju, stanovništvo će u tom vremenu svakako brojčano

izuzetno narasti. Avramu je potom rečeno da obiđe Zemlju uzduž i popreko, a sve kako bi je dobro upoznao, jer će, prema stihu 17, jednog dana on posedovati tu Zemlju.

U prethodnom biblijskom odlomku Avramu je rečeno da će svu zemlju koju on svojim okom može da vidi jednog dana i posedovati, ali nikakve precizne granice zemlje nisu određene. Nešto posle, međutim, Bog je, potvrđujući savez, naveo tačne granice u Postanku 15:12-21. U vremenu potpisivanja i pečačenja Avramovog saveza, Bog je izložio buduću istoriju Avramovog semena, istoriju koja će prethoditi njihovom inicijalnom posedovanju Zemlje, u stihovima 12-16: ***A kad je sunce zalazilo, dubok san pade na Avrama. I gle, jeza i gusta tmina padoše na nj. Tada Bog reče Avramu: 'Dobro znaj da će tvoji potomci biti došljaci u zemlji koja nije njihova i služiće im, a oni će ih tlačiti četiri stotine godina. Ali i narodu kojemu budu služili ja ću suditi; i nakon toga će izaći s velikim blagom. A ti ćeš k ocima svojim u miru poći, u sretnoj starosti bićeš sahranjen. Ali u četvrtome naraštaju vratiće se ovamo, jer mera bezakonja amorejskoga još nije puna.'***

Bog je potpisao i zapečatio savez u stihu 17: ***I dogodi se, pošto sunce zađe te nasta tama, kad gle: zadimljen žeravnjak i goruća zublja što prolazaše između onih delova.***

Bog potom objavljuje granice Zemlje, u stihovima 18-21: ***Toga je dana Gospod sklopio savez s Avramom govoreći: 'Potomstvu tvojemu dajem zemlju ovu, od reke egipatske do velike reke, reke Eufrata: Kenijce i Kenižane i Kadmonijce i Hetite i Perižane i Refaimce i Amorejce i Hanaance i Girgašijce i Jevusejce.'***

Granice se protežu od reke Eufkrat na severu do reke Egipat na jugu. Nema nikakvog problema oko identifikovanja reke Eufkrat na severu, ali postoje neke nejasnoće oko identifikovanja reke Egipat. Neki tu reku poistovećuju sa potokom Egipat, koji se pominje u drugim odlomcima. Jedno vreme i taj potok i ta reka su se poistovećivali sa rekom Nil, čineći Nil, na taj način, južnom granicom. Ali, nijedna od ovih pretpostavki nije tačna. *Potok Egipatski* i *Reka Egipatska* nisu jedno te isto. Ovo reka se odnosi na stalni plovni put, dok se potok odnosi na suvo rečno korito kojim voda teče samo u kišnim periodima godine. Reči za ***reku*** i ***potok*** su dve različite reči na hebrejskom i to nas prisiljava da razlikujemo ta dva pojma. Potok Egipta ili potok egipatski jeste u ovo moderno vreme *Wadi el Arish* koji teče od juga prema severu u centralnom delu Sinajskog poluostrva. Baš kao što *Reka Egipatska* nije isto što i *Potok Egipta*, niti je ijedno od toga reka Nil. Da to jeste tako, onda bi se Izraelci nalazili u Obećanoj zemlji pre nego su izašli iz Egipta. Reka Egipta se odnosi na jedan od rukavaca ili pritoka reke Nil. Nil teče od juga prema severu i pre nego što dosegne Sredozemno more ulazi u područje poznato pod nazivom Delta Nila, gde se razbija u brojne manje pritoke i rukavce. Rukavac koji se nalazi najdalje na istoku, najistočnije, naziva se Reka Egipatska. Danas, ova reka ide uzdužno istom linijom prateći paralelno Sueski kanal. Stoga, prema ovom odlomku, južna granica Izraela proteže se sve do linije današnjeg Sueskog kanala. Sve ovo stvara određena pitanja vezana uz doslednost tumačenja nekih drugih odlomaka. Ovaj odlomak, znači, za južnu granicu postavlja Reku Egipatsku, dok odlomci u Prorocima, kada govore o smeštanju i naseljavanju Zemlje u vremenu konačne obnove, za južnu

granicu postavljaju Potok Egipta. Ali, ovde zapravo ne postoji nikakvo proturečje. Radi se jednostavno o razlici između kontrole i vlasti nad posedom, sa jedne strane, i stvarnog područja naseljenosti i smeštaja populacije sa druge strane. U vremenu konačne obnove Zemlje, Izrael će posedovati zemljište južno sve do Reke Egipatske i kontrolisaće celokupno to područje sve do Sueskog kanala. Ali, kada govorimo gde će Jevreji živeti, o stvarnim granicama njihovog smeštaja, onda razumemo da će se te granice protezati do Potoka Egipatskog ili u ovo moderno vreme sve do Vadi el Ariša.

Posle Avrama savez je ponovno potvrđen kroz Isaka, u Postanku 26:2-5: ***Tada mu se Gospod ukaza i reče: 'Ne silazi u Egipat; prebivaj u zemlji za koju ću ti reći. Nastani se u ovoj zemlji, a ja ću s tobom biti i blagoslivljati te; jer tebi i potomstvu tvojemu daću sve ove zemlje, da izvršim zakletvu kojom se zakleoh Avramu, ocu tvojemu. A tvoje ću potomstvo umnožiti kao zvezde nebeske, i tvojemu ću potomstvu dati sve ove zemlje; i potomstvom tvojim blagosiljaće se svi narodi zemaljski, zato što je Avram slušao moj glas i držao moju naredbu, moje zapovedi, moje odredbe i zakone moje.'***

Isaku je zapovedeno da ostane u Zemlji i da je ne napušta, jer je zemlja dana Isaku i Isakovom semenu. To bi trebalo primetiti, to da obećanje nije samo za Isakovo potomstvo, već i za Isaka lično. Ovo bi svakako zahtevalo Isakovo buduće vaskrsenje i njegovo posedovanje Zemlje. Govoreći o Isakovom semenu, ono će uvelike biti umnoženo u svom broju. Isak je taj sa kojim je još jednom potvrđen Avramov savez; to nije napravljeno ni sa Jišmailom, niti sa ijednim od šest sinova Keturinih.

Posle Isaka, Avramov savez je ponovo potvrđen sa Jakovom, u Postanku 28:13-15: ***I gle, nad njima stoji Gospod i govori: 'Ja sam Gospod, Bog Avrama, oca tvojega, i Bog Isakov; tu zemlju na kojoj ti ležiš tebi ću dati i potomstvu tvojemu. A potomstva tvojega biće kao praha zemaljskoga; i raširićeš se na zapad i istok i sever i jug, a tobom i potomstvom tvojim blagosiljaće se svi rodovi zemaljski. I gle, ja sam s tobom; i čuvaću te kamo god pođeš, i dovešću te natrag u ovu zemlju; jer neću te ostaviti dok ne izvršim što sam ti rekao.'***

Jakov je taj, a ne Esav, sa kojim je savez ponovno potvrđen. Obećanje koje je načinjeno kaže da će Zemlja biti dana i Jakovu i semenu Jakovljevom. Znači, još jednom, posedovanje Zemlje nije obećanje upućeno samo semenu, već je to obećanje i za pojedinca Jakova. Iz ovog razloga i Jakov mora da bude vaskrsnut kako bi posedovao Zemlju. Kao što smo već rekli u prethodnom pasusu, seme će se u tim danima silno umnožiti. Kada govorimo o Jakovu, koji je za sada napustio Zemlju, njega će Gospod ponovo vratiti tamo u njegovom vaskrslom životu.

Stoga, Avramov savez, koji je ponovno potvrđen kroz Isaka i kroz Jakova, a onda i za celo potomstvo Jakovljevo, daje nam temelj za treći aspekt konačne obnove Izraela.

2. Proročki Razvoj

Treći aspekt konačne obnove Izraela dalje je razvijan i u Zakonu i u Prorocima. Neophodno je da pregledamo i one odlomke koji se bave proročkim razvojem Avramovog saveza.

Kada govorimo o Zakonu, Levitski zakon 26:40-45 kaže da će nakon što se desi regeneracija Izraela, Bog u potpunosti ispuniti obećanja iz Avramovog saveza koja se odnose na Zemlju. Na temeljima Avramovog saveza, On će za njih obnoviti Zemlju koja je tolike godine ležala opustošena. U drugom delu Zakona, u Ponovljenom zakonu 30:5 kaže da je posedovanje Zemlje takođe deo Saveza zemlje.

Proroci Izraela razvili su ovaj aspekt još više i šire, i u Velikim i u Malim prorocima. Među Velikim prorocima, Isaija 27:12 nam donosi prvi aspekt posedovanja Zemlje, sve granice. Severne granice, Reka Eufrat, kao i južne granice, Potok Egipatski, biće u njihovom posedu po prvi put u istoriji Izraela. Izrael će po prvi put biti u mogućnosti da se nastani u celoj Obećanoj Zemlji.

Drugi aspekt posedovanja Zemlje, umnožena produktivnost Zemlje, naglašen je u Isaiji 30:23-26. Zemlja će biti dobro navodnjavana i proizvođače obilje hrane i za ljude i za životinje. Nadalje, desiće se jedno zapanjujuće povećanje svetla, jer će mesec sjati poput sunca, dok će se svetlo sunca pojačati sedam puta u odnosu prema ovom danas. Biće to vreme isceljenja i izlečenja svih fizičkih slabosti i nemoći.

Šta se tiče pustinja u Izraelu, Isaija 35:1-2 kaže: ***Radovaće im se pustinja i pustolina, veselit' se pustara i procvetati kao ruža. Cvetaće bujno i veseliti se; da, biće veselja i klicanja. Daće joj se slava Libanona, krasota Karmela i Šarona; oni će videti slavu Gospodnju, krasotu Boga našega.***

Nešto kasnije Isaija ponovo pominje aspekt produktivnosti, u poglavlju 65:21-24. Uz posedovanje Zemlje Izraela, ne samo da će Jevreji moći graditi kuće i saditi vinograde i usjeve, već će moći i uživati u delu ruku svojih, jer nikakav neprijatelj neće uzimati njihovo. U svemu tome uživaće do punine svojih zrelih godina, i u svojoj starosti.

Još jedan iz Velikih proroka, Jeremija, takođe naglašava veliku produktivnost Zemlje u vremenu konačne ponovne obnove. U Jeremiji 31:1-6 on piše da, zbog večne ljubavi Boga prema Svom narodu, On namerava da ih obnovi i da ih ponovno izgradi. Biće to opet vreme obilja za Izrael, a gore Efrajima odjekivaće pozivom da se dođe obožavati Boga u Jerusalimu. Nešto kasnije, Jeremija se vraća ovoj temi u stihovima 11-14. Posle otkupljenja Izraela, dogodiće se obnovoženje Zemlje, tako da će Zemlja rađati obiljem i biće na radost svim stanovnicima Zemlje.

Sledeći iz kruga Velikih proroka, Jezekilj, uzeo je motiv posedovanja Zemlje u Jezekilju 20:42-44 i ustvrdio da će Izrael biti doveden natrag u svoju zemlju, a sve to u skladu sa obećanjima Božijim koje je On dao precima unutar Avramovog saveza. Izrael će se okrenuti od svojih greha i ogadiće mu se njegovi gresi i služiće tada svom Bogu.

Nešto kasnije, u poglavlju 28:25-26, prorok dodaje da će posle regeneracije i ponovnog okupljanja, Izrael tada posedovati Zemlju, u skladu sa Avramovim savezom. Sigurnost u kojoj će tada živeti Izrael i njihovo uživanje u delima ruku svojih naglašeno je u ovom odlomku. Uz element povećane produktivnosti, sigurnosni aspekt Izraela tema je u Jezekilju 34:25-31. Izrael će moći uživati Zemlju u potpunoj sigurnosti, jer u Zemlji više neće biti divljih zveri. Kiša će padati u pravo vreme i tačno onoliko koliko je treba kako bi se još više povećala produktivnost Zemlje. Ne samo da će Izrael biti siguran od divljih zveri, već će biti u potpunosti siguran i od svih neprijatelja iz svoje prošlosti. Niko neće dolaziti da uništi useve. Na svaki način, Izrael će biti ispravno povezan sa Bogom i biće Izrael Njegova dragocena svojina. Sve ovo još uvek nije kraj ove teme, jer prorok nastavlja u Jezekilju 36:8-15 i govori, da uprkos svim tim godinama opustošenja, Zemlja će ponovo biti obrađivana, a stanovništvo Zemlje uvelike će narasti brojem. Izrael će ponovo posedovati Zemlju, a proizvodnja, plodnost Zemlje biće izuzetna. Posle, u stihovima 28-38, Jezekilj objavljuje da će Izrael opet posedovati Zemlju i da će to posedovanje biti rezultat regeneracije Izraela. Prekor i zamerka Izraela biće uklonjena i Izrael će zamrzeti svoje prošle grehe. I neće se regeneracija i obrađivanje i ponovno izgrađivanje događati zbog slave Izraela, već za i na slavu Božiju među narodima. A, što se tiče Izraela, stanovništvo će narasti brojem, a pusta mesta ponovno će biti izgrađena.

Ponovno posedovanje Zemlje obećano je i u Malim prorocima. Joil 2:18-27 kaže da će Bog ljubomorno revnovati za Svoju Zemlju i ta revnosna ljubomora rodiće velikom produktivnošću Zemlje. Zemlja će biti sigurna od bilo kakve buduće invazije i proizvediće obilato i blagorodno. Kiše će padati u pravo vreme i u količinama koje su potrebne, a to će za rezultat imati enormne količine viškova u skladištima i obnavljanje svih gubitaka prethodno izazvanih različitim pošastima. Izrael više nikada neće biti posramljen, već će imati jako poseban odnos sa Bogom. Nešto kasnije, u poglavlju 3:18 prorok objavljuje da će u Zemlji vode biti u izobilju.

Povećana rodnost Zemlje ponovo je istaknuta u Amosu 9:13.

Kao zaključak ovog dela treba kazati; Izrael će po prvi put u svojoj istoriji posedovati u potpunosti Obećanu Zemlju, a sama Zemlja će uvelike umnožiti svoju produktivnost i biće dobro navodnjavana, a sve to utemeljeno na Avramovom savezu.

D. Ponovno uspostavljanje Trona Davidovog

1. Temelj: Davidov savez

Četvrti aspekt konačne restauracije Izraela temelji se na Davidovom savezu kojeg nalazimo u dva odlomka u Pismima. Prvi odlomak je u II Samuilovoj 7:11b-16: ***Ta Gospod ti je kazao da će ti Gospod sazdati dom. A kad se navršše tvoji dani te poćineš kod svojih otaca, podići ću ti potomka nakon tebe, koji će izaći iz utrobe tvoje, i utvrdiću kraljevstvo njegovo. On će sagraditi dom imenu mojemu, a ja ću utvrditi presto kraljevstva njegova doveka. Ja ću njemu biti Otac, a on će meni biti Sin. Ako i poćini bezakonje, kazniću ga ljudskom***

šibom i udarcima sinova ljudskih. Ali milosrđe moje neće se ukloniti od njega, kao što sam ga uklonio od Saula kojega sam uklonio ispred tebe. I tvoj dom i kraljevstvo tvoje doveka će trajati pred tobom; prestolje tvoje utvrdiće se doveka.

U ovom savezu Davidu je obećano da će on biti glava dinastije, u stihu 11b. U stihu 12, nakon što David umre, tron će preći na Salomona, jednog od Davidovih sinova i kraljevstvo će biti ustanovljeno u njegovim rukama, u stihu 12. Salomon je ta osoba koja će sagraditi Hram, u stihu 13, a Bog će utvrditi njegov presto, i to ne samo za Salomona, već za čitavu večnost. U stihovima 14-15, Salomon će počiniti greh i Bog će morati da ga disciplinuje, ali Božija odana ljubav neće se ukloniti od Salomona, kao što je to bio slučaj kod Saula. Bez obzira na to, Davidova kuća i dinastija, Tron Davidov i Kraljevstvo Davidovo večno će trajati, to nam kaže u stihu 16.

Naglasak ovog prvog izveštaja o Davidovom savezu stavljen je na Salomona. U drugom odlomku nam se daje malo drugačiji naglasak, I Letopisa 17:10b-14: **Javljam ti i to da će ti Gospod sagraditi dom. I dogodiće se, kada se navršše tvoji dani da odeš k ocima svojim, da ću podići tvojega potomka posle tebe, koji će biti od tvojih sinova, i utvrditi njegovo kraljevstvo. On će mi sagraditi dom, a ja ću utvrditi presto njegov doveka. Ja ću njemu biti Otac, a on će meni biti Sin; i milosrđa svojega neću odvratiti od njega kao što sam ga odvratio od onoga koji beše pre tebe. I postaviću ga u domu svojemu i u kraljevstvu svojemu doveka, i presto njegov utvrdiće se doveka.**

Naglasak ovog odlomka nije na Salomonu nego na Mesiji. U stihu 10b, Davidu je obećana dinastija. U stihu 11, neko vreme nakon njegove smrti, potomak jednog od njegovih sinova biće podignut u kraljevstvu. Odlomak u II Samuilovoj govori o potomku koji je baš lični Davidov sin, o Salomonu; ali odlomak u Prvoj Letopisa govori o potomku jednog od Davidovih sinova, konkretno, govori o Isusu, koji je Natanov potomak, koji je Davidov sin. U stihu 12, ovaj Davidov potomak, Mesija, takođe će izgraditi Hram Bogu, Milenijski Hram, i Njegov Tron biće ustanovljen za večnost. Božija milost nikada neće biti uklonjena od Ovoga, govori nam stih 13. Zato što odlomak u Drugoj Samuilovoj naglasak stavlja na Salomona, tamo postoji i mogućnost greha. Naglasak iz Prve Letopisa je na Mesiji, zato nema ni govora, ni pominjanja greha. Na kraju, u stihu 14, upravo ova Osoba je Onaj koji je ustanovljen za večnost, ne samo za dinastiju, Kraljevstvo, ili Tron.

U svojoj suštini Davidov savez obećava četiri večne stvari: večnu Dinastiju, večno Kraljevstvo, večni Tron, i večnu Osobu. Večnost dinastije, kraljevstva i trona zagarantovana je samo zbog semena Davidova koje će svoju kulminaciju imati u Osobi koja je sama po Sebi večna.

Mesija ima tri službe: On je prorok, sveštenik i kralj. Međutim, On ne vrši sve tri navedene službe istovremeno. On funkcioniše u ove tri službe hronološkim redom. Tokom Njegove zemaljske službe, u vremenu Njegovog Prvog dolaska, On je funkcionisao u službi proroka. Ali, ta služba je prestala Njegovom smrću. Od vremena Njegove smrti i vaskrsenja, sve dok se On ne vrati, On funkcioniše u službi sveštenika. Ova služba će prestati u vremenu Njegovog Drugog dolaska. Ješua

nikada do sada nije funkcionisao kao Kralj. Da bi On to učinio, mora se dogoditi ponovna uspostava Trona Davidovog sa kojeg će On vladati kao Kralj nad Izraelom i nad svetom. Ova dužnost će otpočeti u vremenu Drugog dolaska.

2. Proročki razvoj

Iako ovaj aspekt konačne obnove Izraela nije u potpunosti razvijen, kao što to drugi aspekti jesu, nikako nije u potpunosti zanemaren. Ovaj četvrti aspekt takođe je razvijan od strane Jevrejskih proroka kroz različite aspekte.

Prorok Isaija ustanovio je temu o Mesiji koji vlada sa ponovno uspostavljenog Trona Davidovog nad Kraljevstvom, u Isaiji 9:6-7: ***Jer dete nam se rodilo, sin nam je podaren; i na njegovu će ramenu biti vlast. I nadenuće mu ime: Čudesnik, Savetnik, Bog silni, Otac večni, Knez mira. Veličini njegove vladavine i miru neće biti kraja na prestolu Davidovom i nad kraljevstvom njegovim; učvrstiće ga i utvrdiće ga u pravdi i u pravednosti od sada pa doveka. Revnost Gospoda Nad Vojskama to će učiniti.***

U stihu 6a, ***dete*** koje se rodilo unutar Jevrejskog sveta, jeste Sin iz kuće Davidove i na njegovu će ramenu vlast počivati. Pa ipak, imena nadenuta ovom Detetu, u stihu 6b, mogu biti tačna samo za istinskog Boga. Večnost Davidove dinastije, Tron, i Kraljevstvo su osigurani, jer počivaju na Bogo-Čoveku. Što se tiče Njegove ljudskosti, On je potomak Davidov. Što se tiče Njegovog Božanstva, On je večan tako da je i Tron koji pripada Njemu isto večan. Sa ovim jasno ustanovljenim činjenicama, u stihu 7, Isaija nastavlja da opisuje ustanovljenje vladavine Mesijanskoga Kralja. Vlast koja će biti uspostavljena napredovaće u autoritetu i u miru, i neće biti kraja Tronu Davidovom, niti vlasti Mesije, jer je Bog-Čovek taj koji će vlast ustanoviti i održavati. Biće ta vlast okarakterisana ***pravdom i pravednošću ... za uvek***. Garancija da će sve to ovako i biti ustanovljeno jeste revnost Gospodnja, revnost koja će nastaviti da gori sve dok Kraljevstvo ne bude realizovano. Zato što revnost Božija to hoće da izvrši, to će bez ikakve sumnje i biti izvršeno.

Ovoj izjavi, Isaija 16:5 dodaje: ***A presto će se utvrditi milosrđem, i on će na njemu sediti u istini, u šatoru Davidovu, sudeći i tražeći pravdu i požurujući pravednost.***

Kao da ponavlja prethodnu izjavu, Isaija objavljuje još jednom da će Tron zasigurno biti ustanovljen na temelju Božije verne ljubavi. Onaj koji sedi na Tronu biće član kuće Davidove i biće okarakterisan istinom. On će biti Kralj i Sudija i osiguraće da pravda bude iznesena, pravda koja izvire iz pravednosti Kralja.

Jako slična ovima u Isaiji jesu dva proroštva koja nalazimo u knjizi proroka Jeremije. Prvo u Jeremiji 23:5-6: ***'Evo, dolaze dani', reč je Gospodnja, 'kad ću Davidu podići Izdanak pravedni, kralja koji će kraljevati i biti mudar, i činiti pravicu i pravdu na zemlji. U njegove dane spasiće se Juda, i Izrael će živeti spokojno. A ovo je ime njegovo koje će mu nadenuti: „Gospod, naša pravednost”.***

Još jednom, postoji potomak Davidov koji će da zasedne na Tron Davidov. Pa ipak, taj potomak se zove „**Gospod, naša pravednost**”, znači da Onaj koji sedi na Tronu Davidovom nije niko drugi do Bog-Čovek. A zato šta to jeste Bogo-Čovek, Njegovo kraljevanje biće okarakterisano mudrošću, pravdom, i pravednošću. U Njemu će počivati sva sigurnost Izraela.

Drugi odlomak je Jeremija 33:14-17: ***'Evo, dolaze dani', reč je Gospodnja, 'kad ću ispuniti ovu dobru reč što sam je obrekao domu Izraelovu i domu Judinu. U one dane i u vreme ono učiniću da Davidu nikne Izdanak pravedni; on će činiti pravicu i pravdu na zemlji. U one dane spasiće se Juda i Jerusalim će živeti spokojno. A ovo je ime koje će mu nadenuti: „Gospod, naša pravednost”. Jer ovako veli Gospod: 'Neće Davidu nestati čoveka koji bi sedio na prestolu doma Izraelova.***

U stihu 14, započinajući sa ponovnom potvrdom Božije namere da ispuni Svoj savez sa Davidom, Jeremija ponovo tvrdi u stihovima 15-16 iste temeljne poente svoje prethodne izjave iz poglavlja 23:5-6. U stihu 17, ni pod kojim okolnostima neće biti dopušteno da kuća Davidova bude iskorenjena. Ostatak knjige proroka Jeremije nastavlja da iznova potvrđuje Božije namere da ispuni svaki uslov iz Davidovog saveza.

Iako će Tron Mesije biti uspostavljen u Jerusalimu, kraljevanje Mesije protegnuće se nad čitavom zemljom, prema Zahariju 14:9. Prorok Zaharije ističe da će u tim danima Mesija biti Poglavar celog sveta i celokupno čovečanstvo smatraće Njega jedinim i istinskim Bogom.

Uz ovaj odlomak postoji još i nekolicina drugih odlomaka. U Psalmu 89:3-4 Bog kaže da je On načinio večni savez sa Davidom, uključivši u to uspostavu večne Dinastije i večnog Trona. Večnost Dinastije i Trona je nešto kasnije ponovo potvrđena u stihu 29. Još kasnije, u stihovima 34-37 nam kaže da nastavljanje trajanja ovog saveza ne zavisi ni o Davidu, niti o njegovim potomcima, već o Božijem karakteru. Kako Bog ne može da slaže, savez stoji sa sigurnošću. Iz istog razloga osigurana je i večnost Dinastije, kao i večnost Trona.

Još jedan proročki odlomak nalazimo u Jeremiji 33:17-26. Naglasak u ovom odlomku jasno je stavljen na večnost Davidovog saveza i na nemogućnost da se taj savez razvrgne. Ni pod kojim okolnostima kuća Davidova neće biti iskorenjena, jer savez Davidov jeste bezuslovljen i jeste večan. U svojoj konačnici seme Davidovo biće silno umnoženo, a ponovna uspostava Trona Davidovog biće protuotrov za otrovno učenje kako Bog više nema nameru da ispuni Svoje saveze sa Izraelom. Ne samo da Bog nikako nije završio sa Izraelom, već će On ispuniti svako obećanje iz Davidovog saveza, kao i svako obećanje iz Avramovog saveza.

Jedan drugi odlomak iz Starog zaveta, Amos 9:11-12 kaže da će kada Kraljevstvo bude uspostavljeno ruševine kuće Davidove biti obnovljene, a Davidov Tron ponovo će pokazivati slavu prošlih dana. Ali, kao dodatak slavi iz prošlih dana, autoritet ponovno uspostavljenog Trona Davidovog protezaće se na sve paganske nacije.

U Novom zavetu ponovnu uspostavu Trona Davidovog nalazimo u Luki 1:32-33: ***On će biti velik i zvaće se Sin Svevišnjega. I Gospod Bog daće mu presto Davida, oca njegova. I kraljevaće nad domom Jakovljevim uveke, i kraljevstvu njegovu neće biti kraja.***

Sva četiri ključna aspekta Trona Davidovog ovde su pomenuta. Marijin Sin će sesti na večni Tron i vlašću nad večnim Kraljevstvom, jer je rođen u večnu Dinastiju. Večnost Dinastije, Trona i Kraljevstva osigurana je, jer sve zajedno ima svoju kulminaciju u Osobi Njega koji je večan, u Sinu Božijem.

Obećanja koja je Bog obećao Izraelu nisu prikazana kao poništena, niti kao prazna obećanja. Izrael tek treba da uživa sva obećanja iz još četiri neispunjena, bezuslovna saveza, a svaki od njih ukazuje na četiri aspekta konačne obnove Izraela.

II. DRUGE KARAKTERISTIKE KONAČNE OBNOVE IZRAELA

Uza sve ove različite karakteristike pomenute kroz navedene odlomke koji se bave savezima i njihovim proročkim razvojem, još neki odlomci daju nam dodatne karakteristike koje mogu, ali i ne moraju nužno biti povezani ni sa jednim od navedenih saveza. Nekima od ovih karakteristika koje će biti istinite u vremenu konačne obnove Izraela pozabavićemo se u ovom delu.

A. Ponovno ujedinjeni kao Nacija

Jedna od preostalih glavnih karakteristika konačne obnove Izraela biće njihovo ponovno nacionalno ujedinjenje, kao i to da više nikada posle toga neće biti podeljeni na dva kraljevstva. Ovo nam se pominje u Jeremiji 3:18: ***U one dane dom Judin hodiće s domom Izraelovim i zajedno će doći iz zemlje severne u zemlju što je ocima vašim dadoh u baštinu.***

Ključni odlomak za ovu karakteristiku nalazimo u Viziji doline suvih kostiju iz Jezekilja 37:1-23. Stihovi 1-14 mogu da se zaključe na sledeći način: u stihovima 1-6 Jezekilju je naređeno da prorokuje nad suvim kostima koje su razbacane po celoj dolini. Kada on to učini, kosti se sakupljaju na jedno mesto, u stihovima 7-10 oblažu se tetivama i kožom, a potom je kostima dat dah života kako bi mogle ponovo da ožive. Kada Bog tumači ovu viziju, u stihovima 11-17, za ove kosti je rečeno da predstavljaju celi Dom Izraela, koji je duhovno umro i razvejan je na sve strane, u stihu 11. Onda, u stihovima 12-13, Bog ih ponovno okuplja, i oni će ponovo posedovati Zemlju. U tom vremenu ponovnog okupljanja i ponovnog posedovanja Zemlje, u stihu 14, Izrael će da bude regenerisan od Duha Božijeg i imaće živ i ispravan odnos sa Njim.

Onda, u Jezekilju 37:14-23, prorok nastavlja: ***I dođe mi reč Gospodnja govoreći: 'A ti, sine čovečji, uzmi sebi jedno drvo i napiši na njemu: 'Za Judu i sinove Izraelove, sudrugove njegove'. Zatim uzmi drugo drvo i napiši na njemu: 'Za Josifa, drvo Efraimovo, i sav dom Izraelov, sudrugove njegove.' Ti ih onda sastavi jedno s drugim u jedno drvo, da postanu jedno u tvojoj ruci. A kad ti***

sinovi naroda tvojega reknu govoreći: ‘Nećeš li nam kazati što ti je to?’, reci im: ‘Ovako veli Gospod Gospod: Evo, ja ću uzeti drvo Josifovo, što je u ruci Efraimovoj, i plemena Izraelovih, njegovih sudrugova, i sastaviću ga s njim, s drvetom Judinim, te od njih načiniti jedno drvo; i biće oni jedno u ruci mojoj.’ A oba drveta na koja to napišeš biće u tvojoj ruci, njima naoči. Onda im reci: ‘Ovako veli Gospod Gospod: Gle, ja ću uzeti sinove Izraelove iz narodā među koje odoše; i skupiću ih odasvud, i dovesti ih u zemlju njihovu. I načiniću od njih jedan narod u zemlji, na gorama Izraelovim, i jedan kralj biće svima njima kralj; tako oni više neće biti dva naroda i nikad više neće biti razdeljeni na dva kraljevstva. I neće se više onečišćivati svojim idolima ni svojim gnusobama ni svim prestupima svojim, jer ja ću ih izbaviti iz svih njihovih nastana u kojima su grešili i očistiću ih; i oni će biti moj narod, a ja ću njima biti Bog.

U stihovima 15-17, Jezekilju je naređeno da uzme dva štapa. Na jednom štapu je trebao da napiše **Juda**, a na drugom **Josif**. Onda mu je rečeno da sastavi ta dva štapa tako da oni u njegovoj ruci postanu jedan štap. U stihovima 18-20, tumačenje čuda je da će dva kraljevstva jednog dana biti sjedinjena u jedan narod. U stihu 21, kada dođe vreme ponovnog okupljanja Izraela, oni neće biti okupljeni u dve nacije, već će biti samo jedan narod, jer u stihu 22 biće pod jednim Kraljem i biće jedno Kraljevstvo. U tom vremenu, biće temeljito očišćeni od svojih greha, u stihu 23, koji su i bili sam koren njihove podele.

B. Središte pažnje Pagana

Druga velika karakteristika konačne obnove Izraela jeste to da će oni postati središte pažnje paganskih nacija. Brojni odlomci nam govore o ovome.

U Isaiji 14:1-2, posle obnove i regeneracije Izraela, pagani će se pokušavati povezati sa Izraelom kako bi mogli obožavati Boga Izraela. Zapravo, dok Izrael bude ponovo okupljan, to neće biti postignuto samo uz pomoć anđela, već će i pagani voditi Jevreje natrag u njihovu Zemlju. Na kraju, pagani će postati posed Izraela i biće njihove sluge. Slična izjava je načinjena u Isaiji 49:22-23 gde je, još jednom, rečeno da će se ponovno okupljanje Izraela dešavati uz pomoć pagana koji će usmeravati Izraelce prema njihovoj Zemlji. U tom vremenu, pagani iz svakog društvenog sloja postaće sluge Izraela, a Izrael nikada više neće biti postidešen od njih. Onda, prema Isaiji 60:1-3, nam se govori da je razlog toga što će Izrael postati središte paganske pažnje činjenica da će Šekina Slava prebivati nad Izraelom. Isaija 61:4-9 nam kaže da kada se ponovno okupljanje dogodi, Izrael će ponovo sagraditi nekad puste gradove u Zemlji. U tom vremenu, pagani će biti sluge Izraela, hraniće stada, oraće polja. Kada govorimo o Izraelu, oni će biti sluge Reči prema paganima i primiće bogatstvo pagana na svoju korist i uživanje. Izrael više nikada neće biti posramljen od pagana, umesto toga, primiće dvostruku porciju blagoslova i poseda. To će biti rezultat Novog saveza. Jevreji će biti poznati među paganima i pagani će prepoznati i shvatiti da su Jevreji ti koji su posebno odabrani od Boga za posebne blagoslove.

Mihej, suvremenik Isaije, takođe iznosi ovu poentu u Miheju 7:14-17. Izrael treba da bude ponovo okupljen kako bi posedovao Zemlju, a to ponovno okupljanje biće

praćeno čudima. Kada pagani vide sve to prestaće da prigovaraju i da kore Jevreje i razviće strahopoštovanje prema njima. Jevreji će se tada podložiti Bogu Izraela.

To da će konačna obnova Izraela prouzročiti da Jevreji postanu središte pažnje pagana otkriva nam se i u Sefaniji 3:20.

I na kraju, u Zahariju 8:23, prorok kaže: ***Ovako veli Gospod Nad Vojskama: 'U one dane dogodiće se da će deset ljudi iz svih jezika narodnih hvatati za skut čoveka Jevrejina govoreći: 'Idemo s vama, jer čusmo da je s vama Bog.'***

U prošlosti, kada bi deset pagana grabilo za odeću Jevrejina, to bi svakako bilo iz drugih razloga i tada nebi govorili: ***'Idemo s vama, jer čusmo da je s vama Bog.'*** U vremenu konačne obnove, Jevreji više neće biti ukoravani. Umesto toga, biće tretirani sa mnogo strahopoštovanja, jer će biti poznati kao služitelji Božiji.

C. Pravednost, Svetost, Mir, Sigurnost, Radost i Veselje

Još jedna odlika konačne obnove Izraela jeste da kombinuje različite karakteristike pravednosti, svetosti, mira, sigurnosti, radosti i veselja. Pravednost i mir su primarne karakteristike u Isaiji 32:16-20. Svetost, mir, sigurnost i radost naglašeni su u Isaiji 35:5-10 i obeležiće vreme ponovnog okupljanja Izraela. Radost i veselje istaknuti su u Isaiji 51:3. Radost i veselje u prirodi i u ljudima istaknuti su u Isaiji 55:12-13. U Isaiji 61:10-11, naglasak je na aspektu pravednosti.

III. MILENIJSKA GORA I KUĆA JAHVINA

U vremenu Drugog dolaska Mesije Zemlja će proći kroz izuzetne geografske i topografske promene. Jedna od ključnih promena biće uzdizanje vrlo visoke gore koja će postati najviša planina na svetu. Na vrhu te planine stajaće Milenijski Hram i Milenijski Jerusalim.

Postoji nekoliko odlomaka koji govore o Milenijskoj Gori Doma Jahvina. Jedan takav odlomak je u Isaiji 2:2-4: ***I dogodiće se na svršetku danā da će gora Doma Gospodnjega biti postavljena povrh gora i uzdignuta iznad bregova; i svi narodi k njoj će se slivati. I mnogi će puci doći i reći: 'Dodite, uzađimo na goru Gospodnju, u Dom Boga Jakovljeva, da nas pouči svojim putovima i da hodimo njegovim stazama.'*** Jer će iz Siona Zakon izaći, i iz Jerusalima reč Gospodnja. I on će suditi među narodima i prekoriti mnoge pukove; a oni će svoje mačeve prekovati u plugove, i svoja koplja u srpove. Narod na narod neće mača dizati niti će se više učiti ratovanju.

Stih 2a jasno kaže da će gora na kojoj će stajati dom Jahvin biti najviša od svih gora, i uzvišena iznad svega. U stihovima 2b-3, svi narodi će se kretati u svom hodočašću prema njoj kako bi se učili putevima Gospodnjim, jer će Zakon Milenijskog Kraljevstva izlaziti sa te gore. Ovo će za rezultat imati opšte svetski mir, u stihovima 3b-4, neslaganja među narodima biće sređena Rečju Gospodnjom koja će doći sa Gore Doma Jahvina.

Nešto kasnije, u Isaiji 27:13, prorok ističe da će ova visoka gora postati središte Jevrejskog obožavanja: ***I dogodiće se u onaj dan da će se zatrubiti u veliku trubu te će oni koji su ginuli u zemlji asirskoj i oni koji behu prognani u zemlju egipatsku doći i pokloniti se Gospodu na svetoj gori u Jerusalemu.***

Ali, ne samo Jevreji, jer Isaija ističe činjenicu da će ova visoka Gora Doma Jahvina postati mesto molitve za sve narode, i za Jevreje i za pagane, nalazimo to u Isaiji 56:6-8: ***A sinove tuđinske koji pristadoše uz Gospoda da mu služe i da ljube ime Gospodnje, da mu budu sluge, sve koji drže subotu pazeć' da je ne oskvrnu i pridržavaju se saveza mojega, njih ću dakle dovesti na svetu goru svoju i razveseliću ih u svojem Domu molitve. Njihove paljenice i žrtve njihove biće primljene na mom žrtveniku, jer Dom moj zvaće se Dom molitve za sve narode. Gospod Gospod, koji sabire prognanike Izraelove, izjavljuje: 'Još ću ih sabrati k njima, povrh onih koji se kod njih već sabraše.'***

Posredstvom paganskih nacija, ponovno okupljeni narod Izraela biće doveden na Goru Doma Jahvina, prema Isaiji 66:20: ***'I dovesće svu vašu braću iz svih naroda kao prinosnicu Gospodu, na konjima i kolima i nosilima te na mazgama i kamilama, na svetu goru moju u Jerusalemu', veli Gospod, 'kao što sinovi Izraelovi donose prinosnicu u čistim posudama u Dom Gospodnji'.***

Savremenik Isaije, prorok Mihej, također govori o ovoj velikoj gori, u Miheju 4:1-2, i to govori rečima koje izgledaju poput citata iz Isaije: ***I dogodiće se na svršetku danā da će gora Doma Gospodnjega biti postavljena povrh gora, i biće ona uzdignuta iznad bregova; i k njoj će se narodi slivati. I mnogi će narodi doći i reći: 'Dođite, uzađimo na goru Gospodnju i u Dom Boga Jakovljeva, da nas pouči svojim putovima i da hodimo njegovim stazama.'*** Jer će iz Siona Zakon izaći, i iz Jerusalema reč Gospodnja.

Gora Doma Jahvina biće uzvišena iznad svake planine i svakog brda, u stihu 1, a zakon Gospodnji izaći će sa te gore, u stihu 2.

Prorok koji je primio najviše otkrivenja u vezi sa Gorom Doma Jahvina je bio Jezekilj, koji prvi put uvodi tu temu u Jezekilju 17:22-24: ***Ovako veli Gospod Gospod: 'Ja ću uzeti i jednu od grana s vrška visokoga kedra i postaviti je; s vrha njegovih izdanaka ja ću odlomiti grančicu i zasaditi je na gori visokoj i uzdignutoj. Na visokoj gori Izraelovoj nju ću zasaditi, i pustiće grane i plodom uroditi i postati krasan kedar. I pod njim će prebivati svakakve ptice svakojakih krila, u senci će grana njegovih prebivati. I sve će poljsko drveće znati da ja, Gospod, ponizujem visoko drvo, uzvisujem nisko drvo, sušim drvo zeleno, a suhu drvu dajem da procveta. Ja, Gospod, rekoх, i učiniću.'***

Ovaj odlomak opisuje ***goru Izraela visoku i uzdignutu*** kao mesto bujnog zelenila i vegetacije.

Nešto kasnije, u Jezekilju 20:40-41, prorok objavljuje da će gora služiti kao središte Jevrejskog obožavanja unutar Kraljevstva. Posle regeneracije Izraela i njihovog ponovnog okupljanja, Izrael će obožavati Gospoda na ovoj visokoj, uzvišenoj i svetoj gori: ***Jer na svetoj gori mojoj, na visokoj gori Izraelovoj', reč je Gospoda Gospoda, 'tamo će mi služiti sav dom Izraelov, svi oni u zemlji; tamo ću ih***

prihvatiti i tamo ću tražiti vaše priloge i prvine vaših prinosa, sa svim vašim posvećenim stvarima. Prihvaćiću vas kao ugodan miris kad vas izvedem iz naroda i saberem vas iz zemalja u koje ste bili razasuti; i pokazaću se svetim među vama narodima naoči.

Tek u završnim poglavljima svoje knjige Jezekilj nam na tri mesta daje detalje o tome kako će ova vrlo visoka Gora Doma Jahvina izgledati. Prvo mesto je u Jezekilju 40:1-4: ***Dvadeset i pete godine našega sužanjstva, početkom godine, desetoga dana u mesecu, četrnaest godina nakon što grad beše zauzet, upravo toga dana spusti se na me ruka Gospodnja i odvede me onamo. U viđenjima Božijim odvede me u zemlju Izraelovu i postavi me na goru veoma visoku; a na njoj, s juga, nešto kao izgrađen grad. I odvede me onamo, kad gle: čovek, kojemu izgled beše kao izgled bronz, s lanenom vrpcom i meračkom trskom u ruci svojoj; i stajao je on na dverima. I taj mi čovek progovori: 'Sine čovečji, očima svojim gledaj i ušima svojim slušaj i k srcu svojem uzmi sve što ću ti ja pokazati, jer si ovamo doveden da ti pokažem. Objavi domu Izraelovu sve što ti budeš video.'***

Dvadeset i pete godine od sedamdeset godina ropstva u Vavilonu, Jezekilju je dato konačno, posebno otkrivenje budućnosti Izraela unutar Mesijanskog Kraljevstva u stihu 1. Kao Isaija i Mihej pre njega, u stihu 2, Jezekilj je video veoma visoku planinu sa gradom na svojoj južnoj strani. Kao što ćemo to kasnije videti, ovaj grad je Milenijski Jerusolim. Potom, u stihovima 3-4, proroku je rečena poruka o tome da će mu biti dana određena otkrivenja koja treba da objavi Domu Izraelovom.

Drugi odlomak, Jezekilj 45:1-8, opisuje Goru Doma Jahvina do sitnih detalja. Sveti prinos je opisan u stihu 1: ***A kad budete žrebom delili zemlju u baštinu, prinećete prinesak Gospodu, sveti razdeo zemlje: duljina neka bude duljina od dvadeset i pet hiljada lakata, a širina od deset hiljada lakata. To neka bude sveto po svim međama svojim unaokolo.***

Zato što će ova sveta gora biti korištena za svete obrede, ovde se govori o Svetom prinosu. Milenijski Hram i grad Jerusolim stajaće negde na ovoj planini, koja će biti najviša na svetu. Ova visoka planina imaće plato na svom vrhu veličine stotinu i trideset kilometara kvadratnih koji će biti podeljen na tri dela.

Severni deo opisan je u stihovima 2-4: ***Od toga neka bude četvorina za svetište, sve uokolo petsto sa petsto, a oko toga pedeset lakata za podgrađa. Od te pak mere izmeri u duljinu dvadeset i pet hiljada lakata, a u širinu deset hiljada; i u tome neka bude svetište, Svetinja nad svetinjama. Taj sveti razdeo zemlje biće za sveštenike koji služe u svetištu, koji pristupaju da služe Gospodu; i biće to mesto za njihove kuće, i sveto mesto za svetište.***

Severni deo biće trideset-dva puta osamdeset kilometara, a u svom središtu imaće Milenijski Hram, koji će biti veličine oko dva i po kvadratna kilometra. Preostali deo ovog područja biće rezervisan za život određenih sveštaničkih grupa.

Središnji deo je opisan u stihu 5: ***A dvadeset i pet hiljada u duljinu i deset hiljada u širinu neka bude za levite koji služe u Domu; njima neka pripadne dvadeset soba u posed.***

Središnji deo će biti jednake veličine kao i severni i biće rezervisan za članove plemena Levi.

Južni deo je opisan u stihovima 6-8: ***Za posed pak gradu dodelite pet hiljada lakata u širinu i dvadeset i pet hiljada lakata u duljinu uporedo sa svetom prineskom. To će pripadati svemu domu Izraelovu. A deo za kneza biće s jedne i s druge strane svetoga prineska i gradskoga poseda, ispred svetoga prineska i ispred gradskoga poseda, od zapadne strane prema zapadu i od istočne strane prema istoku, a duljina neka bude razmerna jednom od delova, od zapadne međe do istočne međe. Ta zemlja neka bude njegov posed u Izraelu. Tako moji knezovi više neće zlostavljati moj narod, nego će zemlju razdeliti domu Izraelovu po njihovim plemenima.***

Južni deo biće šesnaest puta osamdeset kilometara. Milenijski Jerusolim, veličine šesnaest puta šesnaest kilometara stajaće u središtu južnog dela. Sa svake strane grada nalaziće se po jedno polje veličine šesnaest puta trideset dva kilometra. Ovaj prostor biće pod kontrolom kneza, vaskrslog Davida, koji će raspodeliti Zemlju po plemenima.

Treće mesto na kojem Jezekilj opisuje detalje Gore Doma Jahvina nalazimo u Jezekilju 48:8-20. Jezekilj objavljuje da će visoka gora biti velika sto-trideset kvadratnih kilometara u stihu 8: ***A uz granicu Judinu, od istočne strane do zapadne strane, biće prinesak što ćete ga prineti: dvadeset i pet hiljada lakata u širinu, a u duljinu kao svaki od delova, od istočne strane do zapadne strane; a sred njega će biti svetište.***

Jezekilj potom počinje da opisuje severni deo u stihovima 9-12: ***Taj prinesak što ćete ga prineti Gospodu biće dvadeset i pet hiljada lakata u duljinu i deset hiljada lakata u širinu. A sveti će prinesak biti za njih, za sveštenike: sa severa dvadeset i pet hiljada lakata u duljinu, sa zapada pak deset hiljada lakata u širinu, i s istoka deset hiljada lakata u širinu, a s juga dvadeset i pet hiljada lakata u duljinu; a svetište Gospodnje biće sred njega. Biće to za sveštenike koji su posvećeni, od sinova Cadokovih, koji su vršili moju službu, koji nisu zastranili kad su zastranili sinovi Izraelovi, kao što su zastranili leviti. Njima će dakle pripadati taj prinesak prinesene zemlje, najsvetije mesto, uz granicu levitsku.***

U stihu 9, ovaj severni deo biće trideset-dva puta osamdeset kilometara i nastanjivaće ga sveštenici, jer će u samom središtu ovog dela, u stihu 10, stajati Milenijski Hram. U stihovima 11-12, sveštenici koji su potomci Cadoka nastanjivaće područje uokolo Hrama, zato što je taj segment Levijevog plemena ostao veran kad su drugi zastranili.

Središnji deo je opisan u stihovima 13-14: ***A usporedo s granicom sveštetičkom imaće leviti dvadeset i pet hiljada lakata u duljinu i deset hiljada lakata u širinu. Ukupna duljina biće dvadeset i pet hiljada lakata, a širina deset hiljada lakata. Ali ništa od toga ne smeju prodati ni razmenjivati; ta prvina zemlje ne sme se ni na koga prenositi jer je sveta za Gospoda.***

I ovaj deo je velik trideset dva puta osamdeset kilometara. Ovaj prostor će biti rezervisan za preostali deo Levijevog plemena, za one Levite koji ne pripadaju Cadokovoj liniji.

Južni deo opisan je u stihovima 15-19: ***A ostatak, pet hiljada lakata u širinu naspram dvadeset i pet hiljada u duljinu, to neka bude opšte područje: za grad, za naselje i za podgrađa; a grad će biti sred njega. Ovo su pak mere njegove: sa severne strane, četiri hiljade i pet stotina lakata, i s južne strane, četiri hiljade i pet stotina lakata, i s istočne strane, četiri hiljade i pet stotina lakata, i sa zapadne strane, četiri hiljade i pet stotina lakata. A podgrađa grada biće: dve stotine i pedeset lakata prema severu i dve stotine i pedeset lakata prema jugu i dve stotine i pedeset lakata prema istoku i dve stotine i pedeset lakata prema zapadu. A ono što ostane u duljinu, duž svetoga prineska, iznosiće deset hiljada lakata prema istoku i deset hiljada lakata prema zapadu; biće to dakle duž svetog prineska. A prihod od toga neka bude za hranu onima koji služe u gradu. A ti koji služe u gradu služiće mu iz svih plemena Izraelovih.***

U stihovima 15-16, mere ovog dela su šesnaest puta osamdeset kilometara, u središtu će biti sagrađen Milenijski Jerusalem. U stihu 17, Jerusalem će se nalaziti u samom središtu ovog južnog dela, a mere će mu biti šesnaest puta šesnaest kilometara. U stihu 18, dva preostala dela ove južne sekcije, istočno i zapadno od Jerusalema, svaki će biti šesnaest puta trideset dva kilometra sa namenom da se na tim delovima uzgaja hrana za stanovništvo Jerusalema. U stihu 19, Jerusalem neće pripadati ni jednom plemenu, već će biti naseljen članovima svih dvanaest plemena Izraela.

Još jednom, Jezekilj tvrdi da je celokupna veličina Gore Doma Jahvina sto i trideset kilometara kvadratnih. Biće to sveti prinesak na kojem će se smestiti i Hram i Jerusalem, u stihu 20: ***Celi taj prinesak biće dvadeset i pet hiljada s dvadeset i pet hiljada, četvornih. Prinećete sveti prinesak, zajedno s gradskim posedom.***

IV. MILENIJSKI HRAM – JEZEKILJ 40:5-43:27

Jezekilj je prorokovao da će Svetište Božije biti smešteno usred Izraela, u Jezekilju 37:26-28: ***I sklopiću s njima savez mira, biće to savez večan s njima; i utvrdiću ih, i umnožiti ih, i sred njih postaviti Svetište svoje zanavek. I moj će tabernakul tada biti s njima; i ja ću njima biti Bog, a oni će biti narod moj. I spoznaće narodi da ja, Gospod, posvećujem Izraela kad Svetište moje bude sred njih zanavek.***

Postoje velika pojašnjenja i jako detaljne razrade o ovih nekoliko stihova iz Jezekilja 40:5-43:27. Studiju o ovom podužem odlomku biće potrebno ograničiti na pregled materijala koji nam daje Jezekilj, a pritom ćemo naglasiti svega nekoliko važnih karakteristika. Postoje osam glavnih delova koji nam govore o različitim aspektima Milenijskog Hrama.

Prvi deo, poglavlje 40:5-27, tiče se vanjskog dvorišta. Posle merenja vanjskog zida u stihu 5, Jezekilj nam daje opis vanjskog dvorišta. Stihovi 6-27 pominju trideset komora (izbi) na istočnim dverima, u stihovima 6-16, govori se o pragu, o pločniku uokolo celokupnog vanjskog dvorišta u stihovima 17-19, o severnim dverima u stihovima 20-23, i o južnim dverima u stihovima 24-27.

Drugi deo, poglavlje 40:28-47, daje nam opis unutaršnjeg dvorišta. Četiri stvari su opisane u ovom delu. Prva stvar su dveri južnog dvorišta u stihovima 28-37. Unutarnji tremovi i predvorja koja sačinjavaju južne dveri opisani su u stihovima 28-31, tremovi istočnih dveri u stihovima 32-34, tremovi severnih dveri u stihovima 35-37. Druga stvar koju prorok opisuje jesu stolovi za pripremu žrtvenih prinosa u stihovima 38-43. Treća stvar su komore sa službujuće sveštenike u stihovima 44-46. I četvrta stvar je Oltar u stihu 47.

Treći deo, Jezekilj 40:48-41:26, opisuje nam sam Milenijski Hram. U ovaj opis su uključeni: trem u stihovima 48-49, stubovi u poglavlju 41:1, Svetinja sa pripadajućim ulazom u stihu 2, Svetinja nad svetinjama u stihovima 3-4, Hramski zid i komore u stihovima 5-11, odeljeni prostor u stihovima 12-14, unutrašnjost Hrama u stihovima 15-20, i spoljašnjost Hrama u stihovima 21-26. Iz celog niza ovih različitih mera, očigledno je da će ovaj Hram biti veći od svih prethodnih Hramova, a njegova veličina će iznositi oko dva i po kvadratna kilometra. Površina gde se nalazi sadašnja Hramska građevina nije dovoljno velika da bi na njoj stao Hram kojeg opisuje Jezekilj i zahtevaće izuzetne geografske promene. To je razlog zašto će nova Gora Doma Jahvina biti neophodna.

Četvrti deo, Jezekilj 42:1-14, opisuje komore vanjskog dvorišta.

Peti deo, Jezekilj 42:15-20, opisuje spoljašnji zid.

Šesti deo, Jezekilj 43:1-9, beleži povratak Šekina Slave. Baš kako je Šekina Slava potvrdila i posvetila Salomonov Hram, tako i u stihovima 1-5 posvećuje i ovaj Hram vraćajući se iz pravca u kojem je tada otišla. Jednom kada se Šekina Slava vrati, biće to objava poruke u kojoj se nalazi obećanje da Šekina Slava više nikada neće otići od Izraela, već će zauvek prebivati usred Izraela.

Sedmi deo, Jezekilj 43:10-12, zapoved je proroku da istakne grešnost Izraela. U svetlu nadolazećeg Svetog prineska, koliki bi samo stid Izrael trebalo da oseća zbog prisustva svoje grešnosti.

Osmi deo, Jezekilj 43:13-27, je opis Žrtvenika, opis Oltara. U ovaj opis su uključene i mere Oltara u stihovima 13-17 i posvećenje Oltara u stihovima 18-27.

Tu nam je predstavljen opis Milenijskog Hrama koji će biti središte Jevrejskog i paganskog obožavanja tokom vremena Milenijuma.

V. MILENIJSKI SISTEM SVEŠTENSTVA I ŽRTVENIH PRINOSA – JEZEKILJ 44:1-46:24

Ova tri poglavlja iz Jezekilja tiču se različitih zakona koji regulišu milenijski sistem sveštenstva i žrtvenih prinosa. I dok određene sličnosti sa zapovedima iz Mojsijevog Zakona svakako postoje, zasigurno postoje i određene razlike. Iz navedenih razloga, ovaj milenijski sistem sveštenstva i žrtvenih prinosa ne smemo posmatrati kao ponovno uspostavljanje Mojsijevog Zakona, koji je završio jednom i zauvek smrću Mesije. Tokom Mesijanskog Kraljevstva, biće uspostavljen u potpunosti nov sistem zakona, Zakon Kraljevstva. Neće biti nikakvog ponovnog uspostavljanja nijednog zakonskog kodeksa. Ovaj odlomak iz Pisama ima sedam glavnih delova koji govore o ovoj temi.

Prvi deo, Jezekilj 44:1-3, tiče se zakona dveri vanjskog svetišta na istoku. Stih 1 kaže da će na početku Milenijuma dveri vanjskog svetišta na istoku biti zatvorena i da se nikada, tokom celog trajanja Milenijuma više neće otvoriti. Razlog za zatvaranje dveri vanjskog svetišta na istoku naveden nam je u stihu 2 i to ima veze sa činjenicom da se Šekina Slava vratila upravo kroz istočne dveri (Jezekilj 43:1-9) i simbol je za to da Šekina Slava više nikada neće napustiti Izrael. U stihu 3, Jezekilj potom opisuje kneza, njegov autoritet i njegovu službu u vezi sa ovim dverima na istoku. Knez će biti vaskrsli David. U stihu 3a, on će jesti pred vratima, a u stihu 3b nam kaže da će ulaz biti moguć samo kroz trem. Kako će ove dveri biti trajno zatvorene, ulazak i izlazak na trem i sa trema biće moguć samo kroz vanjsko dvorište. Ovde treba istaknuti da ovaj odlomak iz Pisama nema nikakve veze sa sadašnjim istočnim dverima Jerusalima, koja su poznata po nazivu Zlatne dveri. U svom kontekstu, ovaj odlomak se ne odnosi na današnji Jerusalem, nego govori o Hramskim dverima u vremenu Milenijuma. Dveri iz vremena Isusa uništena su 70 godine nove ere. Sadašnje Zlatne dveri sagrađene su u sedmom veku, a posle su ih doradili krstaški vitezovi. Delomično su uništena od strane Osmanlijskog carstva, pa su ponovno sagrađena u ranom periodu šesnaestog veka. Zazidana su od strane turskog upravitelja Jerusalima, godine 1530.

Drugi deo, Jezekilj 44:4-8, sadrži još jednu poruku o Šekina Slavi, koja iznova ističe sadašnje grehe Izraela.

Treći deo, Jezekilj 44:9-14, opisuje dužnosti Levita koji će biti zaduženi da se brinu o Hramu.

Četvrti deo, Jezekilj 44:15-31, tiče se dužnosti sinova Cadokovih, koji će biti zaduženi za žrtvene prinose u Hramu.

Peti deo, Jezekilj 45:1-8, opisuje Sveti prinesak ili Milenijsku Goru Doma Jahvina, o kojoj je bilo govora u delu III ove studije.

Šesti deo, Jezekilj 45:9-46:18, opisuje dužnosti kneza Davida. Tri stvari su rečene u vezi sa njegovim dužnostima. Prvo, za razliku od prošlosti Izraela kada su kneževi Izraela koristili lažne mere, zakon merila iz stihova 9-12 biće okarakterisan istinitim, vernim i pravednim merama i tegovima. Drugo, dužnosti će uključivati provođenje zakona o žrtvenim prinosima iz poglavlja 45:13-46:15. Nakon što nam navede popis nekih opštih uputstava u stihovima 13-17, Jezekilj daje opis zakona povezanog sa žrtvenim prinosima za Novu godinu u stihovima 18-20, žrtveni prinos za Pashu u stihovima 21-24, žrtveni prinosi za Blagdan senica u stihu 25, i žrtveni prinosi za Šabat u poglavlju 46:1-5, koji će se odvijati u unutrašnjem delu dvorišta istočnih dveri. Dveri unutrašnjeg predvorja biće zatvorene šest radnih dana, ali će uvek biti otvorene na Šabat za vreme celog perioda Kraljevstva. Zatim su nam opisani žrtveni prinosi za blagdan Novog meseca u stihovima 6-8, zajedno sa posebnim prinosima za proslave praznika u stihovima 9-12, i svakodnevne prinose u stihovima 13-15. Treće, u stihovima 16-18 knez će imati neka posebna prava baš zbog svoje uzvišene pozicije koja je povezana sa Hramom.

Sedmi deo, Jezekilj 46:19-24, tiče se zakona o kuvanju žrtvenih prinosa.

Jedan predmet koji je bio u Salomonovom hramu, a neće ga biti u Milenijskom hramu jeste Kovčeg saveza, prema Jeremiji 3:16: ***'I dogodiće se, kad se u one dane namnožite i razrodite u zemlji', reč je Gospodnja, 'da se više neće govoriti 'Kovčeg saveza Gospodnjega' niti će to komu doći na um; i neće ga se spominjati niti će ga pohoditi, i nikada više neće biti načinjen'.***

Zato što će sam Bog u Osobi Mesije prebivati u Jerusalimu i kraljevati iz Jerusalima, neće biti potrebe za Kovčegom saveza koji bi sadržavao kamene ploče koje su utelovljenje Mojsijevog zakona. Činjenica da Mojsijev zakon više nije na snazi je još jedan razlog zašto neće biti Kovčega saveza.

Kao zaključak ovog dela kazaćemo da će biti ustanovljen žrtveni sistem u vremenu Milenijuma koji će po nekim svojim karakteristikama nalikovati Mojsijevom sistemu, ali i uz neke potpuno nove zakone. Upravo iz tog razloga, žrtveni sistem Milenijuma ne smemo posmatrati kao ponovno uspostavljanje Mojsijevog sistema, jer on to nije. To će biti potpuno novi sistem koji će u sebi sadržavati neke poznate stare stvari i neke nepoznate nove stvari, ali će njegovo uspostavljanje i ustanovljenje imati potpuno drugačiju svrhu.

VI. MILENIJSKA REKA – JEZEKILJ 47:1-12

Sveukupno ima tri odlomka koja govore o Milenijskoj reci. Jedan od ta tri odlomka je ovaj odlomak u Jezekilju koji prikazuje reku čiji je početak u Hramskoj građevini i koja dalje nastavlja svoj put prema jugu i Mrtvom moru. Ceo ovaj odlomak u Jezekilju je sabran u Joilu 3:18: ***I dogodiće se u onaj dan da će gore kapati moštom i iz bregova će mleko teći, i svim rekama Judinim proticaće voda; a iz Doma Gospodnjega šiknuće vrelo i natopiti dolinu šitimsku.***

Prema Joilu Milenijska reka isticaće iz samog Hrama.

Tačka izvorišta reke detaljnije je opisana u Jezekilju 47:1-2: ***Zatim me odvede natrag k vratima Doma. I gle, ispod praga Doma isticala je voda prema istoku, jer je pročelje Doma bilo prema istoku. I voda je oticala ispod desne strane Doma, južno od žrtvenika. Potom me izvede na severne dveri i provede me uokolo vanjskim putem prema vanjskim dverima što gledaju na istok. I gle, s desne strane curila je voda.***

Sa pročelja Hrama, ispod praga vrata, sa desne strane Žrtvenika koji stoji pred pročeljem Doma, isticaće Milenijska reka, prvo ističući prema istoku, a kada prođe istočne dveri okrenuće na jug, prema Mrtvom moru.

Neće teći direktno iz Hrama prema Mrtvom moru, već će prvo teći ka Jerusalimu, kako nam to prikazuje Zaharije 14:8: ***I dogodiće se u taj dan da će žive vode poteći iz Jerusalima: polovica njih prema moru istočnome, a polovica njih prema zapadnome moru. Biće tako i leti i zimi.***

I dok će reka započimati iz Hrama i na samom će početku teći prema istoku, iz ovog pasusa je jasno da će teći i ka jugu, prema Jerusalimu, gde će se granati u dva kraka. Zapadni krak teći će niz obronke brda i uticaće u Sredozemno more. Istočni krak uticaće u Mrtvo more. Ta razgranatost ovih voda preko navedenog područja učiniće područja sa obe strane Jerusalima rodnim i biće izvor neophodne vode za različite žitarice.

Kako će se istočni krak ulivati u Mrtvo more, tako će se karakter Mrtvog mora menjati. Život će početi da ključa, kao što to prorokuje Jezekilj 47:8-10: ***I reče mi: 'Ova voda otiče u istočnu pokrajinu i spušta se u ravnicu pa utiče u more. Kad se ulije u more, voda će biti isceljena. I dogodiće se da će svako živo biće što mili, kamo god reke dođu, oživeti. I biće veoma mnogo riba kad ove vode dođu onamo. Jer biće isceljene, i kamo reka dođe, sve će živeti. I dogodiće se da će ribari stajati kraj njega; od En-Gedi pa do En-Eglaima biće mesta za razastiranje mreža. Njihovih će riba biti vrlo mnogo vrsta, kao riba u Velikome moru.'***

VII. MILENIJSKI IZRAEL – JEZEKILJ 47:13-48:29

Po prvi put u istoriji Izraela Jevreji će se smestiti u Zemlji i posedovaće svu Obećanu zemlju, i opet će sve biti podeljeno na dvanaest plemena. Ali, ova plemenska podela biće različita u odnosu na onu koja je opisana u knjizi Isusa Navina. Ovaj deo knjige Jezekilja može se podeliti na pet manjih delova koji nam daju opis Izraela u Mesijanskom Kraljevstvu.

Prvi deo, Jezekilj 47:13-14, kaže da će podela celokupne Obećane zemlje biti konačno ispunjenje obećanja iz Božijeg saveza.

Drugi deo, Jezekilj 47:15-20, govori o granicama Zemlje u vremenu Milenijuma. U stihovima 15-17, kaže da će se severna granica protezati od Sredozemnog mora, sadržavaće veliki deo današnjeg Libanona, delove današnje Sirije, pa sve do reke Eufrat. Istočna granica ići će prema jugu od reke Eufrat, sadržavaće Golansku visoravan kao i delove Sirije, sve do Damaska, a onda će nastaviti ka jugu sve do mesta gde reka Jordan izlazi iz Galilejskog jezera. U stihu 18, granica će se kretati zajedno sa rekom sve tamo do južnog dela Mrtvog mora. U stihu 19, južna granica će se kretati od južnog dela Mrtvog mora, sadržavaće Negev i delove Sinaja sve tamo do Potoka Egipat, do današnje *Wadi el Arish*, do tačke gde dopire do Sredozemnog mora. I u stihu 20, Sredozemno more biće zapadna granica.

Treći deo, Jezekilj 48:1-7, opisuje severnu podelu Zemlje, odnosno podpodelu za sedam od Dvanaest plemena. Plemena će biti smeštena unutar tog područja od severa ka jugu po sledećem redosledu: Dan u stihu 1, Ašer u stihu 2, Neftali u stihu 3, Manaše u stihu 4, Efrajim u stihu 5, Ruven u stihu 6, i Juda u stihu 7. Zapadna i istočna granica biće paralelne jedna sa drugom.

Četvrti deo, Jezekilj 48:8-22, opisuje Sveti prinesak. Ali, Jezekilj sada beleži tačan položaj Milenijske Gore Doma Jahvina. Gora Svetog prineska biće smeštena na jugu Judine granice i služiće kao linija razgraničenja između sedam severnih plemena i pet južnih plemena.

Potom dolazi peti deo, Jezekilj 48:23-29, koji opisuje podelu Zemlje za preostalih pet plemena. Još jednom, od severa ka jugu, plemena će biti smeštena po sledećem redosledu: Venijamin u stihu 23, Simeon u stihu 24, Jisakar u stihu 25, Zevulun u stihu 26, i Gad u stihu 27; sve to će se protezati južnom granicom u stihovima 28-29.

VIII. MILENIJSKI JERUSALIM – JEZEKILJ 48:30-35

A ovo su izlazi iz grada: sa severne strane, mere četiri hiljade i pet stotina lakata, biće i gradske dveri (nazvane po imenima plemena Izraelovih); tri dveri na severu, jedne dveri Ruvenove, jedne dveri Judine, jedne dveri Levijeve; s istočne pak strane, četiri hiljade i pet stotina lakata, biće opet tri dveri, jedne dveri Josifove, jedne dveri Venijaminove i jedne dveri Danove; i s južne strane, mere četiri hiljade i pet stotina lakata, opet tri dveri, jedne dveri Simeonove, jedne dveri Jisakarove, jedne dveri Zevulunove; zapadna strana, četiri hiljade i pet stotina lakata s njihovih tri dveri, jedne dveri Gadove, jedne dveri Ašerove, jedne dveri Naftalijeve. Sve uokolo, osamnaest hiljada lakata. A gradu će od onoga dana ime biti: „Gospod je tamo”.

Sa ovim dodatnim detaljima, koje ne nalazimo nigde drugde u prorocima, Jezekilj zatvara poslednji deo svoje knjige dajući nam kratak opis Milenijskog Jerusalima. Opisane su sve četiri strane grada zajedno sa dverima i njihovim imenima. Sve kapije grada nosiće ime po dvanaest sinova Jakovljevih. U stihovima 30-31, severna strana koja iznosi šesnaest kilometara i troje dveri nazvane po Ruvinu, Judi i Leviju. U stihu 32, istočna strana koja iznosi šesnaest kilometara, a njene dveri nosiće imena Josifa, Venijamina i Dana. U stihu 33, južna strana će iznositi šesnaest kilometara, a imena će nositi po Simeonu, Jisakaru i Zevulun. I konačno u stihu 34, zapadna strana će takođe iznositi šesnaest kilometara sa troje dveri koje će nositi imena po Gadu, Ašeru i Neftaliju. U stihu 35a, celokupna površina grada će iznositi dvesto pedeset šest kilometara kvadratnih, a ime Jerusalima će biti promenjeno, kaže stih 35b, u ***Jahve Shammah***, „Gospod je tamo.“ Iz istih razloga grad će takođe biti nazivan ***Gospod naša pravednost***, prema Jeremiji 33:16.

I dok nam Jezekilj daje samo kratki opis Milenijskog Jerusalima, neke druge karakteristike Milenijskog Jerusalima nalazimo na drugim mestima unutar Pisama. Na primer, knjiga Psalama uživa dajući nam opise i osobine Milenijskog Jerusalima. Jedan takav odlomak je Psalm 48. Stihovi 1-3 opisuju rezidenciju Boga Izraelova, jer On je Onaj koji će ustanoviti grad. I zato što će prebivati u i suditi iz Jerusalima, grad će se radovati u stihu 11. Na kraju, u stihovima 12-13, stanovnici su ohrabreni da proučavaju lepote koje će okarakterisati grad u buduću dan. Zato što je Bog taj koji će ustanoviti Jerusalim, prema Psalmu 87:1-7, Jerusalim će biti poznat kao „Grad Božiji.“ Mir koji će okarakterisati Milenijski Jerusalim, što će biti rezultat ponovno uspostavljenog Trona Davidovog, opisan je u Psalmu 122:1-9. Izgrađivanje Jerusalima u vremenu ponovnog okupljanja Izraela poenta je Psalma 147:2-3. Zato što je Bog taj koji ponovo gradi Jerusalim, on će biti okarakterisan i snagom i mirom, u stihovima 12-14. Iz ovog grada će Zakon Kraljevstva izaći, a stihovi 19-20 opisuju i izlaženje Zakona Kraljevstva.

Brojni proroci Izraela takođe nam otkrivaju i druge karakteristike Milenijskog Jerusalima. Među Velikim prorocima, Isaija opisuje Milenijski Jerusalim kao grad okarakterisan svetošću, pravdom i pravednošću, u Isaiji 1:26-27. Nešto kasnije, u poglavlju 4:3-6, prorok nam kaže da će svetost okarakterisati uspostavljanje Jerusalima, jer će svi njegovi prethodni gresi biti pročišćeni Božijom pravednošću i vatrom koja čisti. Stoga, vidljiv oblik Šekina Slave biće iznad cele Gore Sion.

U poglavlju 14:32, Jerusalem će služiti kao mesto sigurnosti za napaćene ljude. Još kasnije, u poglavlju 33:20-24, tišina i sigurnost okarakterisaće Jerusalem u tim danima, jer će Jahve, u osobi Mesije, prebivati u tom gradu. Biće to grad mnogih potoka i voda, ali nikada nijedan ratni brod neće uploviti u njega. Mesija će usred grada da služi kao Sudija, kao Onaj koji daje Zakon, kao Kralj i kao Spasitelj; stoga, gresi Izraela biće u potpunosti oprošteni.

Svetost i sloboda Jerusalima naglašena je u Isaiji 52:1-2. Jerusalem će u tim danima postati Sveti Grad i ništa nesveto nikada neće ući u nj. Biće umnogome okarakterisan slobodom, jer više neće postojati vremena pagana i nikada više Jerusalem neće biti u ropstvu. U stihovima 7-10, dobra vest za Jerusalem jeste da će Mesija kraljevati na Sionu, a Jevreji će biti ponovno okupljeni u Jerusalemu, Jerusalem će još jednom biti ponovo sagrađen, jer će Bog otkupiti grad i spasenjem će grad biti okarakterisan. Taj Jerusalem će postati središte opšte svetske paganske pažnje, kako nam je to rečeno u Isaiji 60:10-14. Pagani će biti sluge Izraela i takođe će biti korišteni za izgradnju Milenijskog Jerusalima. Dvanaest kapija, imenovanih po dvanaest sinova Jakovljevih, biće neprestano otvorene i nikada, dok god traje Kraljevstvo, neće biti zatvarane. Paganske nacije i njihovi kraljevi donosiće danak kroz ta vrata; a pokušaj da to ne učine, značiće za njih brzu osudu. Paganske nacije koje su u prošlosti donosile nesreću Jerusalemu, sada će se klanjati u podložnosti njegovom autoritetu.

Isaija 62:1-12 daje nam detaljan opis Milenijskog Jerusalima i kaže nam da će ga karakterisati sjaj i pravednost. Njegova pravednost biće prepoznata od svih naroda na zemlji. U to vreme, Jerusalemu će biti dano novo ime, Jahve Shammah, kako je to već pomenuto u Jezekilju 48:35. Nadalje, Jerusalem će biti okarakterisan lepotom, nikada više neće biti ostavljen niti opustošen od Boga, jer će sam Grad biti Božija radost i uživanje. Da bi se osiguralo da ova obećanja jednog dana budu ispunjena, anđeoski glasnici su postavljeni na zidinama Jerusalima. Celokupna njihova služba sastoji se u podsećanju Boga na Njegova obećanja da će učiniti Jerusalem radošću i hvalom cele zemlje. Stanovnicima Milenijskog Jerusalima obećano je da će uživati plodove svoga truda, i da plodovi njihova truda više nikada neće biti uzeti od njih od njihovih neprijatelja. Objava je načinjena koja kaže da je otkupljenje i spasenje Jerusalima osigurano, jer je Bog Onaj koji drži Svoja obećanja. U Isaiji 65:18-19, radost i veselje biće istaknuta karakteristika Milenijskog Jerusalima. U Isaiji 66:10-14, mir i uteha zajedno sa radošću biće osobine Grada.

Iako Isaija jeste prvi Veliki prorok koji opisuje Milenijski Jerusalem, to čine i drugi Veliki proroci. U Jeremiji 3:17, ponovno uspostavljeni Tron Davidov biće smešten u Jerusalemu, čineći ga tako središtem paganske pažnje. Grad će takođe biti i središte Jevrejske pažnje, prema Jeremiji 31:6. Povećana veličina Jerusalima, njegova svetost, kao i njegova neuništivost poenta su stihova 38-40. Mir i radost koji će se vratiti u Jerusalem opisani su u Jeremiji 33:9-11. Ova radost, mir i slava Jerusalima privući će izdaleka paganske nacije. Sva prethodna pustošenja Jerusalima zauvek će biti zaboravljena, jer će ulice Jerusalima ispuniti buka radosti i veselja, mešajući se sa srećnim glasovima mladenaca.

Razasuto po Malim prorocima nalazimo još mesta koja opisuju Milenijski Jerusalem. Prema Joilu 3:17, grad će biti okarakterisan svetošću i sigurnošću samo zato što će sam Bog da prebiva u njemu.

Mihej 4:6-8 kaže da će iz Jerusalima Bog vladati nad ponovno okupljenim Izraelom.

U Sefaniji 3:14-17, Jerusalem će podvikivati od sreće i radosti, jer će grad biti otkupljen. Bog Lično prebivaće u gradu i kraljevati nad stanovnicima grada.

Od svih Malih proroka Zaharije najviše toga kaže o Milenijskom Jerusalemu. U Zahariju 1:14-17, prorok izveštava o obećanju koje je Bog načinio da On ima svaku nameru da izabere Jerusalem uprkos opustošenju i nesreći koju su na grad doneli pagani. U poglavlju 2:1-5, to obećanje se dalje razvija. Jerusalem će uistinu biti ponovo sagrađen i biće još veći nego je bio ikada pre. Ponovno sagrađeni grad oslikan je kao grad bez zidina. Ne tvrdi se da je grad bez zidova, jer bi to proturečilo drugim odlomcima; kaže jednostavno kao ili poput grada bez zidova. Svrha toga da se grad okruži zidinama bila je sigurnost i zaštita. Međutim, Milenijski Jerusalem neće trebati zidine da ga štite niti da mu donose sigurnost, jer će sam Mesija prebivati usred njega. Svrha zidina Jerusalima neće biti zaštita, nego njihova lepota. Dvojak je razlog zašto zidine neće biti potrebne za sigurnost; s jedne strane, sam Bog će prebivati usred Jerusalima; a s druge strane, Šekina Slava će u obličju vatre okruživati grad. Zaharije potvrđuje ovu poentu u stihovima 10-12. Bog, u osobi Mesije, uistinu će prebivati u Jerusalemu. Zbog toga će Jerusalem postati središte svetske pažnje svih paganskih nacija. Sa Svog Trona u Jerusalemu Mesija će vladati nad Izraelom i nad Svetom Zemljom.

Još jedan grafički prikaz Jerusalima dat nam je u Zahariju 8:1-8. Posebna Božija ljubomora za Izraelom učiniće da se On vrati i da prebiva usred grada. U tom vremenu Jerusalem će postati grad istine koji leži na Gori Doma Jahvina. Grad će biti nastanjen i jako mladim i jako starim osobama. Jako mladi biće oni koji su rođeni u vremenu Kraljevstva, dok će jako stari uistinu biti jako, jako stari, jer će mnogi u završnim vekovima Milenijuma biti stotinama godina stari. Milenijski Jerusalem će uistinu biti veličanstveno delo koje samo Bog može da učini.

Jednom kada Milenijski Jerusalem bude ustanovljen, biće naseljen sa Jevrejima sakupljenim sa svih strana sveta. Taj Jerusalem će postati središte svetske pažnje svih paganskih nacija, u stihovima 20-22. Jedinstvena situacija unutar Kraljevstva opisana je u poglavlju 14:9-11. Mesija će biti Kralj u gradu, a geografija Zemlje biće u velikoj meri promenjena, tako da Jerusalem može da bude uzvišen i uzdignut na Goru Doma Jahvina. Tek tada će Jerusalem postati grad mira i živeće u potpunoj sigurnosti. Na kraju, prema stihovima 20-21, svetost koja će karakterisati Jerusalem proširiće se sve do zvončića na konjima i do lonaca i do tava u kuhinji.

Zlatno doba Jerusalima tek treba da dođe. 